

Het Koloniaal Weekblad

Orgaan der Vereeniging

Opgericht door Kolonel
G. E. V. L. van Zuylen,
21 Maart 1900.

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang
is een algemeen
Nederlandsch belang.”

Abonnementsprijs per jaar:
Vrij aan huis of franco per post binnenland, bij vooruitbetaling. f 2.50
Voor Oost-Indië en het Buitenland „ 4.—
Afzonderlijke nummers „ 0.05

Prijs der Advertentiën:
Per vakje f 2.—
 Bij contract reductie.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN moeten worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie”, en gezonden aan de Presidente: 7a HEERENGRACHT, DEN HAAG.

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich tot den Heer W. VAN DER ZIJL, 51 Verhulststraat.
 Voor Advertentiën tot de Drukkerij „LUCTOR ET EMERGO”, AMALIA VAN SOLMSSTRAAT, Telefoon 4424, beiden DEN HAAG.

LEDEN of ABONNÉ's, die het Weekblad niet tijdig ontvangen, of zij die VERHUIZEN worden verzocht hiervan bericht te zenden aan den Administrateur, Verhulststraat 51, Den Haag.

Vorstelijk Bewijs van Belangstelling.

Den 26sten dezer mocht „Boeatan” van Hare Majesteit de Koningin Moeder een gijt van honderd gulden ontvangen als bijdrage ten behoeve van en als blijk van belangstelling in het door „Boeatan” beoogde doel.

Chineez-Opstootjes.

Werden wij verleden week opgeschrikt door de bulletins der dagbladen, vermeldende, dat te Soerabaja onder de Chineesche bevolking de staat van beleg zou zijn afgekondigd met requireering van troepen der verschillende wapens — naar men vermeende was er opstand onder de Chineez-gekomen wegens het officieel verbod om de republikeinsche vlag uit te steken, niettegenstaande aan de Chineesche Handelsvereeniging te Soerabaja door den Chineeschen gezant te 's-Gravenhage (de N. R. Ct. schrijft abusievelijk consul) was geseind, dat de Mandjoes afstand van de regeering hadden gedaan en dat er een nieuwe Chineesche vlag was ingevoerd — het den 25sten dezer bij het Departement van Koloniën van den Gouv.-Generaal ontvangen telegram lichtte ons heel anders in. Dit luidde:

„De Macao- en Keh-Chineez-ten te Soerabaja veroorzaakten 17 dezer ongeregelheden en vernielden den inboedel van den kapitein-Chinees. Een poging tot vernieling bij den majoor-Chinees werd door de politie verijdeld. Het doel was hen te dwingen de Chineesche republikeinsche vlag te hijschen. Van den 20sten af bedreigden de bonden de Chineesche winkels met plundering, indien zij niet sloten. Bij die gelegenheid zijn velen gearresteerd, één gedood en twee gewond. De actie werd door de onruststokers voortgezet. Het grootste deel van de Chineesche handelaren, bewerende, de Macaoërs te vreezen, sloten hun zaken. Thans zijn slechts enkele zaken heropend. Overigens is alles rustig. Verscheidene onruststokers zijn gevat, andere worden opgespoord. De staat van beleg is niet afgekondigd. Het karakter der onlusten is een anarchistische beweging der Macao- en Keh-Chineez-ten, in geen direct verband met de vlag staande, aangezien van het uitsteken van de republikeinsche vlag te Soerabaja door de politie geen notitie genomen was.”

Sedert werden van verschillende particuliere zijden berichten ontvangen, dat alles weer rustig was. Zou werd j.l. Zondag aan de N. R. Ct. geseind:

„Er zijn in het geheel 800 Chineez-ten gevangen genomen. Den Macao-Chineez-ten is beloofd, dat er een onderzoek naar hun grieven zal worden ingesteld. De winkels zijn vandaag weer geopend; een ontspanning is ingetreden, het handelsverkeer leeft langzaam weer op.”

En uit Batavia kwam het telegram:

„Het Chineesche nieuwjaar heeft hier een woeelig verloop gehad, wegens het bevel de nieuwe Chineesche vlag te strijken. De resident en de politie werden grof beleedigd. Nadat de cavalerie eenige charges had uitgevoerd, is het rustig geworden.”

Het blad knoopt aan een en ander o.m. de volgende opmerkingen vast:

„Mogen we dus aannemen, dat het openlijk verzet spoedig uit zal zijn, we kunnen niet de oogen sluiten voor de groote oeconomische gevolgen, die deze gebeurtenissen voor Oost-Indië mogelijk zullen hebben. Ook om die reden valt het toe te juichen, dat een onderzoek naar de grieven der Macao-Chineez-ten zal worden ingesteld. Slaagt men er in de gegronde grieven weg te nemen dan kan dit voor de toekomst goede gevolgen hebben. De Chinees heeft tegenover Japan, tegenover de Vereenigde Staten van Amerika getoond zich bewust te zijn van zijn macht op oconomisch gebied en ook in onze Oost hebben Chineez-ten al eens de boycot op een handelslichaam toegepast, waarbij het succes vrijwel aan hun zijde is gebleven. Tegen openlijk verzet krachtig optreden, maar ook bereid zijn aan gegronde grieven tegemoet te komen, getuigt van wijs regeeringsbeleid.”

De Vereen. tot Oprichting van Jonge-Vrouwen-Scholen in Ned.-Indië.

Vrijdag 23 dezer werd in de groote zaal van Du Soleil te Nijmegen voor de leden der afdeling van de vereeniging „Oosten West” en andere belangstellenden, eene voordracht gehouden door de ondervoorzitter van de vereeniging in hoofde dezes genoemd, welke voor de lezers van Het Koloniaal Weekblad geen onbekende is.

Spreekster had zich ten doel gesteld in de aloude stad van Charlemagne, den vorst, die er steeds zoozeer op bedacht was om het geestelijk peil van zijn volk te verhoogen, belangstelling op te wekken en medewerking te vragen voor 'tsieven dat die vereeniging tot taak heeft: verhooging van het zedelijk peil der minder bedeelde onder de bewoners van Ned.-Indië, die van Nederlanders afstammen. Zij wees vooral op datgene, waardoor de eerlang op te richten Jonge Vrouwen Scholen zich onderscheiden zullen van de bestaande inrichtingen van onderwijs, van liefdadigheid, enz., in N.-Indië.

Ten eerste door de opname der kweekelingen op een leeftijd, dat haar onderscheidingsvermogen voldoende ontwikkeld is, zoodat zij het verschil kunnen opmerken tusschen het leven, dat in de Jonge Vrouwen Scholen geleid wordt en dat van de vrouwen in haar jeugd-omgeving, de Inlandsche concubines en hare verwanten, opdat zij door de kennis des onderscheids van goed en kwaad in staat zullen zijn verkeerde invloeden te weerstaan en niet terug te vallen tot den immoreelen toestand, waartoe hare ouders waren gezonken.

Ten tweede door het tuinbouw-onderwijs, dat daar

voornamelijk in verband met groententeelt, bloemenkweekerij, oofteelt, veeteelt en hoenderfokkerij vooral praktisch, zal gegeven worden met de bedoeling, dat de daar opgeleide jonge vrouwen door haar voorbeeld ook bij hare kinderen liefde voor den landbouw zullen kweeken. Dit is noodig, opdat de Ned.-Indische paupers in tuinbouw en in kleinen landbouw een bestaan zullen kunnen vinden.

Verder wees de spreekster er op, dat het Nederlandsche volk door deze vereeniging te steunen aan de regeering toonen kan, dat het prijs stelt op de versterking van het blijvende Nederlandsche element in Ned.-Indië, eene versterking dringend noodig ook met het oog op de uitbreiding van 't zelfbestuur in onze kolonie.

Alleen door de toekomstige moeders van een nieuw Ned.-Indisch geslacht degelijk tot de vervulling van haar taak voor te bereiden en tot het besef harer hoogere roeping te brengen, kan dit doel bereikt worden.

Op Dinsdag 12 Maart, 's avonds ten acht ure, zal te Amsterdam in „Odeon” een bijzonder mooi CONCERT door de beste muzikale krachten der hoofdstad worden gegeven ten bate dezer vereeniging.

Kaarten daarvoor zijn te verkrijgen bij Mevrouw Van Humaldavan Elysiya, Marnixstr. 425, aldaar, Penningmeesteresse der vereeniging. L. J. H. S.

Uit de O.-I. Mail.

Landbouw. Wegens het doorkomen van de regens wordt in Tangerang en Bekasi een betere oogst verwacht.

Aan De Locomotief wordt geschreven, dat bij het Departement van Landbouw verschillende plannen bestaan tot verheffing van den Inlandschen landbouw. Zoo zal er een mooi terrein door irrigatie gereed gemaakt voor Inlandschen- en grooten landbouw; ook zou men zelfs willen beginnen een coöperatieve suikerfabriek op te richten.

Het Soer. Hblad vernam, dat door den Directeur van Landbouw in overweging gegeven is een proef te nemen met een door hem aangegeven systeem, waardoor de maandrapporten omtrent den stand der voedingsmiddelen niet meer gelijk thans den toestand van weken te voren zullen weergeven, maar actueel zullen zijn, waardoor zij een grootere betekenis zouden verkrijgen voor het bestuur niet alleen, maar ook voor de bevolking en den handel.

De Haven van Soerabaja. De Hollandsche Aannemers Maatschappij, waaraan de Soerabajasche havenwerken zijn opgedragen, is sinds 22 Jan. j.l. met volle kracht aan den arbeid getrokken. Dag en nacht wordt er door ongeveer 500 man gewerkt en voor de aannemers moet het een genoegen zijn te kunnen constateeren, dat het werk goed vlot.

Dat kan ook gezegd worden van het werk, dat aangenomen is door de Hollandsche firma Ten Bokkel Hunning en Van Thiel de Vries voor het graven van de torpedohaven.

Het Noord-Oostelijk terrein, gelegen achter het

hospitaal voor besmettelijke ziekten, is door die firma met zandzuigers prachtig opgehoogd en kans bestaat dat zoodra de torpedohaven klaar is, het aan de overzijde van de haven gelegen terrein tot het bouwen van een kampong zal worden benut in den trant van de kampong Seratoes, bestemd voor de werklieden van het Marine Etablissement, schrijft het Soer. Nblad.

Inlandsch Onderwijs. Aan het Soer. Hbl. wordt uit Midden-Java geschreven, dat onder de priajis te Poerwodjo en omstreken een beweging gaande was voor een verzoekschrift aan den Gouverneur-Generaal te richten om eene onderwijs-inrichting te verkrijgen, waarbij het Nederlandsch van den aanvang als voertaal gebezigt wordt.

Rubber-congres. Te Soerabaja had een vergadering plaats waar over een zeer belangrijke zaak moest worden beslist, namelijk het houden van een groot rubbercongres met tentoonstelling in 1913.

Het congres zal niet alleen voor de cultuur, doch in verschillende opzichten voor heel Indië van de grootste beteekenis kunnen zijn.

Kerstening. In een schrijven uit Bandjermasin aan het Soer. Hblad wordt gemeld, dat daar een bijeenkomst van zendelingen is gehouden ter bespreking van zendingsbelangen.

De oudste der Borneo-missionarissen wees op de veranderde houding der regeering ten opzichte van de zending, die vroeger slechts onder zeer bezwarende voorwaarden was toegelaten.

De eerste voorname zendingsppst van den nieuwen tijd is Kwala Kapoeas.

Sedert heeft het Christendom zich over de geheele residentie uitgebreid van Oost naar West, van Zuid naar Noord. Tegenwoordig maakt de regeering geen bezwaren meer. Integendeel, zij moedigt de zending aan, en beschermt en steunt haar op alle wijzen. Met een woord van dank aan het besiuur in Indië zoowel als aan den minister in Holland eindigde de spreker zijn rede.

Naar het Nieuw van den Dag voor N-Indië vernam, was de provinciaal of overste der Capucijners op een inspectie-reis in de Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo, waarna de Westerafd. en Sumatra aan de beurt komen; daarna keert de Overste naar Nederland terug om daar de noodige regelingen tot het bezetten van genoemde eilanden te treffen. In Juli zullen deze dan definitief door de Capucijners worden bezet. De Jezuïten-geestelijken die door deze aflossing vrij komen, vertrekken dan naar Java, waar ze in een groot incompleet zullen voorzien.

De Chineezers in Ned.-Indië. De heer F. W. H. Tuinenburg schrijft aan De Java-Bode onder meer:

Eindelijk dan is het oude en verouderde Staatsblad no. 46 van 1828 ingetrokken.

Het was dan ook al te zot om de Chineesche ingezetenen een soort belasting te laten betalen bij het sluiten van een huwelijk of in geval van overlijden. Nu zijn door die intrekking wel eenige onbillijkheden vervallen, maar is nog niet geregeld, het om zoo te zeggen wettig maken van een huwelijk, gesloten door de Chineesche ingezetenen van Ned.-Indië.

Moest er vroeger betaald worden voor een toestemming om te huwen en een vergunning om een overledene te begraven, dan had men daarvoor dan ook een soort betwits, dat iemand gehuwd of wel overleden was; ten minste zoo werd dat stuk door de Chineezers beschouwd.

Een huwelijks- of overlijdingsacte bezit geen enkele Chinees.

De enige, absoluut onvoldoende controle op geboorten, huwelijken en bij overlijden is het aanhouden door de Chineesche officieren van z.g. registers-djiwa, die men weer als bevolkings-registers zou kunnen beschouwen en dan ook voornamelijk dienen om eenmaal per jaar een staat te kunnen indienen van het aantal ter plaatse aanwezige Chineezers, ook al onbetrouwbaar, en verder ter controleering van de te innen bedrijfsbelasting.

En hoeveel plaatsen in Ned.-Indië zijn er niet, waar dergelijke ambtenaren niet te vinden zijn! De statistiek omtrent het aantal Chineezers in N.-Indië woonachtig, geeft dan ook volstrekt geen waar beeld daarvan.

Tot nu toe is het oudste in leven zijnde mannelijk geslachtshoofd ook de machthebbende, de auto-craaf, de burgemeester van de kleine gemeente; de stam, de familie.

Over het verschil in opvatting en toepassing van het Indo-Chineesche recht bij processen door Chineezers gevoerd, is reeds dikwijls door meer bevoegden en vooral ook voor leeken zeer duidelijk en begrijpelijk door den bekwamen sinoloog, den heer

H. Borel, geschreven, dat het niet noodig is hierover uit te twijden, hoe verward en onzeker en verschillend de uitspraak is bij civiele gedingen bij Chineezers onderling.

Er zal dus iets anders op gevonden moeten worden, en als tijdelijk surrogaat kan dan ook beschouwd worden het afgeven van de z.g. soerat kawin, die echter geen huwelijksacte is, afgegeven door den majoor der Chineezers te Batavia, ofschoon deze daartoe het recht en de bevoegdheid mist. Die bevoegdheid zou echter door de Regeering tijdelijk aan de hoofden der Chineezers kunnen worden verleend, in afwachting van eene definitieve regeling.

Wij ontkennen niet, dat het hier eene belangrijke zaak betreft, die veel werk en voorbereiding zal kosten, maar waar de Chineezers zelf van uit het hoofdkwartier der hervormers te Sjanghai met een pennestreek de eeuwenoude jaartelling afschaffen en de Gregoriaansche daarvoor in plaats stellen, is nu dunkt ons, ook de tijd gekomen om in Indië in te voegen een burgerlijken stand voor de Chineezers, zoodat uitgesloten is, dat allerlei waardelooze voddens, ja zelfs grafzerken, dienen tot bewijs van geboorte, huwelijk of overlijden.

De aan te leggen registers zullen in den aanvang wel niet volkomen juist zijn, maar dat zal ook wel niet het geval zijn geweest toen de burgerlijke stand in Nederland werd ingevoerd, waar dan nog de kerkregisters geraadpleegd konden worden, maar dat zal met den dag verbeteren.

Vooraf nuttig zullen de registers zijn, nu de onlangs ingevoerde passen-ordonnantie meer en meer toepassing vindt en duizenden Chineezers aan alle controle onttrokken zijn.

Het is hier ook de plaats er nogmaals met nadruk op te wijzen, dat de betrekking van Chineesch officier, hoofd zijner natie, hoe langer hoe minder een sinecure wordt en dat het noodzakelijk is tijdig voorzieningen te treffen, dat dit instituut aan de eischen des tijds blijft voldoen.

Dringend noodzakelijk is het, om deze ambtenaren behoorlijk schadeloos te stellen en aan hen geschikt personeel toe te voegen.

WEST-INDIË.

SURINAME.

De West van 30 Januari bespreekt de door het Gouvernements Advertentieblad gepubliceerde cijfers van de opbrengst der middelen over het afgelopen jaar. „De cijfers — schrijft het blad — vallen werkelijk mede in aanmerking genomen den bij voortdurende zeer ongunstigen toestand der kolonie. Wij zijn dan ook geneigd aan toevals-factoren te denken, en durven uit deze betrekkelijk gunstige cijfers geen optimistische gevolgtrekkingen te maken voor de naaste toekomst. Integendeel, die toekomst wordt — mede in verband met de onheilspellende aanhoudende droogte — met groote zorg tegemoet gegaan.

De gewone middelen hebben het afgelopen jaar ongeveer drie ton meer dan de raming opgebracht. Hiervan is ruim twee ton te danken aan de balata-industrie. Van balatarechten was een opbrengst verwacht van 160 duizend gulden, terwijl de werkelijke opbrengst is geweest 372 duizend.

Naast de balata, zijn het de invoerrechten geweest die beduidend meer dan de raming opbrachten. De opbrengst was f1.410.000 tegenover een raming van f 1.300.000. Een overschot dus van ruim een ton. Vergeleken bij het vorige jaar, is de opbrengst met 37 duizend gulden gestegen.

De huurwaarde belasting te Paramaribo, geraamd op 53 duizend gulden, bleef ruim 20 duizend beneden dit bedrag, vermoedelijk een gevolg van late vaststelling van het kohier.

Hoewel de accijns op gedistilleerd, geraamd op 135 duizend gulden, zowat 15 duizend meer opbracht, blijft het opvallend, dat de opbrengst 30 duizend gulden minder was dan het jaar te voren. Een onderzoek naar de oorzaken daarvan zou wellicht nuttig zijn.

De belasting op goud, geraamd op 83 duizend, bracht slechts 68 duizend gulden op. Oorzaak bekend: achteruitgang der goudproductie.

De opbrengst der Hendrikschool was zeer bevredigend: 24 duizend gulden, waar slechts 18 duizend was geraamd. Vergeleken bij de opbrengst van het jaar te voren, is de vooruitgang 3 duizend gulden. Ook de van Sypensteynschool blijft, zij het in kalmer tempo, vooruitgaan, terwijl de opbrengst van onze eerste betalende openb. school voor lager onderwijs (Willemschool) ook iets meer was dan de raming van drie duizend.

De rij- en voertuigenbelasting bracht op f 8800 waar gerekend was op f 4500.

Een heugelijk feit is, dat de koloniale vaartuigen geraamd op een ton, ruim 12 duizend gulden meer

VLEU PIA KUNSTSPEL- ORG	GOOSEN & SWAGERMAN DEN HAAG - BOEKHORSTSTRAAT 149.	GELS. NO'S. PIANO'S. ELS.
VERHUUR.		p.m. of f 50.— p.j. af.
PIANO'S van f 5.— VLEUGELS „ -8.—		„ „ -80.— „ „
REPARATIE. RU		STEMMEN. IL.
Afd. Gebruikte		Instrumenten.
SPECIALE INRICHTING voor de		voor het GEREEDMAKEN TROPEN.

C. HOYNG,
SPUISTRAAT 20/22 - DEN HAAG.
Amsterdam - Utrecht.

▼ ▲ ▼

Onze geïllustreerde catalogus is een uitstekende handleiding om zich op huishoudelijk gebied in te richten.

▼ ▲ ▼

Tafelserviezen - Glaswerk - Lepels
Vorken - Messen - Gasolinelampen.
PRIJSCOURANT GRATIS.

STOOMKOFFIEBRANDERIJ
en THEEHANDEL
P. D. SCHILTE
32 Groenmarkt :: DEN HAAG
Oggericht 1868 - Telefoon 2539.

W. P. BERGEN VAN HENEGOUWEN.
STRIJKINSTRUMENTEN in ruime keuze.

Vertegenwoordiger van:
W. E. HILL & SONS - London.
ANNA PAULOWNA STRAAT 41 - HAAG.

Firma OFFERHAUS & DE WAARD
(APOTH. ASS. N.W.)
Magazijn van Verband- en Ziekenverplegings-Artikelen.
BINNEN- en BUITENLANDSCHE GENEESMIDDELEN enz.
Depôt van SUEZTHEE.
Geneeskragtige Wateren & Eau de Colognes.
COPERNICUSPLEIN 16 hoek VALKENBOSCHLAAN DEN HAAG.
Telefoon 4353.

opbrachten. Het jaar tevoren brachten die vaartuigen slechts op 91 duizend gulden, zoodat de vooruitgang 26 duizend gulden bedraagt.

De spooropbrengst die in 1910 bedroeg 123 duizend gulden, klom uiterst traag tot 127 duizend gulden in het afgelopen jaar. Geraamd had men 146 duizend.

Posterij en telephoon blijven in de stijgende lijn. Zij vertoonen een gezonde ontwikkeling.

De opbrengst van huren, geraamd op 45 duizend gulden, bedroeg slechts 30 duizend, een treurig cijfer, waarin zich weerspiegelt de achteruitgang van den kleinen landbouw.

Terugbetaling van voorschotten en rente was geraamd op 20 duizend gulden. De werkelijke opbrengst was 6 duizend. Dit kan echter in verband zijn met de voorschotten aan kleine leenbanken, die als bedrijfskapitaal dienen.

Een bedrag van weinig beteekenis, maar waar toch wat uit te leeren valt, is de opbrengst van agio op verkochte gouvernements wissels. Deze bedroeg slechts 396 gulden tegen 1357 het jaar tevoren. Dit wijst op ruime geldspeling in de koloniale kas (door de balata opbrengst?) waardoor weinig wissels op het ministerie behoefden te worden getrokken.

De opbrengst van het landbouwbedrijf op Wolfenbuttel, was geraamd op 4000 gulden, doch bedroeg slechts 2200. Dit is het symbool van het modelbeheer dier inrichting in de laatste jaren.

De ontvangsten uit de proefbosch-exploitatie, geraamd op 11.000 gulden, bedroegen juist de helft, terwijl Slootwijk, geraamd op 39.000, niet eens de helft opbracht."

In hetzelfde nummer deelt De West mede, dat de Gouverneur bij resolutie heeft bepaald:

1o. de onderwijzer van den eersten rang en de onderwijzer met hoofdfakte staan gelijk. Hun volgorde wordt bepaald door den datum van hun diploma;

2o. bij gelijkheid van die data gaat de oudste in leeftijd voor;

3o. het bovenstaande bindt het bestuur in geen deele bij de benoeming van een directeur der Hendrikschool en bij de aanwijzing van een leeraar die dezen directeur vervangt.

Het is niet goed duidelijk waarom de Gouverneur bij resolutie moest „bepalen”, hetgeen reeds uit de onderwijsverordening volgt. Ook de opmerking sub 3o. had, als vanzelf sprekend, achterwege kunnen blijven.

De droogte houdt in Suriname nog steeds aan. Overal gebrek aan drinkwater. Het is een wonder, dat men nog niet hoort van epidemiën. Reeds heeft het Bestuur moeten besluiten per spoor drinkwater naar Paramaribo te doen aanvoeren. Het water wordt gehaald van de Zanderij, aan de spoorbaan gelegen.

Wanneer zal de stad toch in het bezit komen van een behoorlijke waterleiding?

Onder het hoofd „de bacoveerisis” schrijft De West van 2 Februari:

„Het gerucht, dat de Gouverneur het tegenvoorstel van de planters (waarin zij de Fruit Co. voorstellen voorloopig een jaar voort te gaan met den opkoop van bacoven op de huidige voorwaarden) niet heeft doorgezonden aan de Fruit Co., is ons bij nader onderzoek gebleken juist te zijn.

Wij achten het noodig dit bekend te maken, omdat bij de Fruit Comp. de meening schijnt te bestaan, dat de planters geen prijs stellen verder zaken te doen, wat niet het geval is.

De Gouverneur heeft de commissie van advies uitgenoodigd hare bezwaren tegen het ontwerp contract van de Fruit Co. uiteen te zetten, hetgeen dezer dagen is geschied.

Het Gouvernement zou o. i. aan de bacove-zaak een grooten dienst bewijzen, indien het de Fruit Co. uitnodigde een harer directeurs naar Suriname te zenden als gast der kolonie. Wij zijn er van overtuigd, dat dan de zaak spoedig geregeld zou zijn, op een voor beide partijen bevredigende wijze. De huidige toestand van onzekerheid is meer dan fataal."

De Royal Mail heeft het in overweging Suriname, evenals vroeger, door hare interkoloniale booten te laten aandoen. Dit zou aan de kolonie een geregelde, veertiendaagsche snelle verbinding meer met Europa verschaffen.

Behalve in de vacatures der vier periodiek aittredende Statenleden, van wie twee zich niet weer verkiesbaar stellen, zal nog in een vijfde vacature moeten worden voorzien, daar de heer J. R. Thom-

son den Gouverneur heeft kennis gegeven, dat hij aftreedt als lid. De redenen van dit aftreden zullen nader worden bekend gemaakt, zegt De West van 6 Februari, waaraan dit bericht wordt ontleend. Naar hetgeen men nu reeds in de Surinaamsche bladen leest, laat het zich voorzien, dat deze verkiezing weinig verkwikkelijks te aanschouwen zal geven.

Aan hetzelfde blad ontleenen wij nog het volgende:

„In de vergadering van den Volksbond op Zondag j.l. werd voorgelezen het antwoord van den Gouverneur op het adres, waarin de Bond protesteerde tegen de resolutie van 13 December j.l. betreffende den verkoop van sterken drank aan vrouwen en militairen, in welke resolutie met twee maten wordt gemeten.

De Gouverneur heeft zoowel op dit adres als op dat van Kong Njie Tong over dezelfde zaak afwijzend beschikt. Ten aanzien van den Volksbond wees de Gouverneur er bovendien op in zijn antwoord, dat in het adres uitdrukkingen voorkomen die buiten de bevoegdheid gaan van het petitierecht.

Naar aanleiding hiervan werd in de vergadering opgemerkt, dat grondwet en regeeringsreglement het petitierecht schenken, zonder voorschrijf omtrent de daarin te gebruiken uitdrukkingen. Reden waarom onder daverende instemming werd voorgesteld om den Gouverneur een formulier te vragen, ten einde te weten hoe Zijne Excellentie voortaan verzoekschriften wenscht te ontvangen.

Besloten werd verder, dat de Bond een protest zal indienen tegen de afgezaagde phrase in het rapport der Welvaart-commissie „dat de negers lui zijn”. Het protest zal ter publicatie aan bladen in Nederland worden gezonden.

Een ander punt van de agenda, hetwelk door gebrek aan tijd niet meer in behandeling kwam, betrof het nemen van stappen om te bewerken, dat onderwijzers met Surinaamsch diploma worden vrijgesteld van de verplichting om twee jaar op een school in Nederland werkzaam te zijn, alvorens te worden toegelaten tot het examen voor de hoofdfakte."

WAT DE INLANDER ZEGT.

Versterking van den vriendschapsband tusschen Nederlanders en Inlanders. In het Dec. no. van het jaar 1911 van het orgaan der Jong-Javaansche vereniging Boedi Oetomo richt de heer Raden Soekito, leerling-arts te Weltevreden, bij zijn schrijven van 13 November 1911, een oproep tot de lezers en lezeressen van gemeld blad, met het lofwaardig doel hen op te wekken zich aan te sluiten bij die Nederlandsch sprekende Inlanders, die in briefwisseling zijn getreden met Nederlandsche jongelieden om op deze wijze den band tusschen het Nederlandsch en Inlandsch element te versterken. Raden Soekito doet dit naar aanleiding van een van het Algemeen Nederl. Verbond, Jongelingenafdeeling, ontvangen brief, waaruit blijkt, dat van de zijde van Nederlandsche jongelieden de wensch te kennen is gegeven met Nederlandsch sprekende Inlanders, zoowel dames als heeren, te corresponderen, waardoor de kennis dier taal bevorderd en onderlinge waardeering aangekweekt kan worden.

Verscheidene leerlingen van de Inlandsche artsen-school onderhouden reeds zulk een briefwisseling maar toch liggen nog tal van adressen van dames en heeren ter tafel, in afwachting, dat zij een Indischen correspondent of Indische correspondentie kunnen vinden. Er bestaat dus nog gelegenheid voor hen, die voor de zaak iets voelen, om aan de uitnoodiging van het Algemeen Nederl. Verbond gevolg te geven. Zij die daartoe genegen zijn, worden verzocht hunne adressen, met opgave, zoo mogelijk, van de betrekking, welke bekleed wordt, op te geven aan Raden Soekito, en daarmede tevens de mededeeling te voegen of men met een heer of dame in briefwisseling wenscht te treden en dit liefst zoo spoedig mogelijk, opdat Raden Soekito in een der eerstkomende nummers van Boedi Oetomo ze bekend kan maken.

Het onderwijs op de Inlandsche lagere scholen in Nederl.-Indië. — Het opwekken van belangstelling in het onderricht, dat op de Inlandsche lagere scholen aan de leerlingen wordt gegeven en het winnen der harten van dezen, zijn o.m. zeker wel de voornaamste plichten van den onderwijzer in de klas, zegt een dier vakmannen in de Taman Pengardjar van 15 November 1911 no. 4.

Gemakkelijk is die taak evenwel niet, het is zeker eenvoudiger haar voor te schrijven dan te vervullen. Ook is de schrijver van meening, dat het onderwijs, vooral in de laagste klassen op die scholen, veel te moeilijk is om voldoende tot de kinderen door te dringen, zoodat deze zich over het alge-

H. S. VAN HASSELT,
KLEERMAKER,
Noordeinde 94, den Haag. Teleph. 3158.
Automobiel-kleding, Rij-kleding,
Pelterijen.

Koopt
Zwitsersche
Borduursels

franco vracht & vrij van inkomende rechten direct uit Zwitserland thuis

Japonnen Blouses
van af fl. 13.50 van af fl. 3.85

Kinderjurkjes
van af fl. 8.75

Echt Zwitsersch borduursel op Batist, Voile, Wol & moderne zijdenstoffen.

Vraag heden nog stalen met Parijsche Modeplaten die gratis worden verzonden.

Eveneens stalen van onze allernieuwste Zwitsersche zijdenstoffen gratis op aanvraag.

SCHWEIZER & Co.
LUZERN A 64 (Zwitserland).

S. SCHUIJER & Zn.
Spuistraat 7A. - Korte Poten 44.
TELEFOON 4508. - 3e huis vanaf de Wagenstraat,
geeft het meeste geld voor INDISCHE BRILLANTEN,
PAARLEN OUDE JUWELEN, GOUDEN en ZILVEREN VOORWERPEN.
Goedkoopst Magazijn van JUWELEN, GOUDEN- en ZILVERWERKEN.
ZIE ONZE ETALAGE.

ZOO JUUST VERSCHENEN.
Onze firma heeft het genoegen U te kunnen mededeelen, dat haar Nieuwe geïllustreerde PRIJSCOURANT 1912 voor Rijwielen, Banden en Rijwielbenodigdheden zoo even is verschenen.
Deze wordt de ons bekende handelaren en tokohouders gratis en franco per post toegezonden.
Zij die de prijscourant niet ontvangen, gelieven deze alsnog bij ons aan te vragen.
BLIJFT OP DE HOOGTE VAN HET NIEUWSTE.
U koopt bij ons goedkoop en goed.
Aanbevelend,
S. VAN DER BIJL - Waterlooplein 96/8 - AMSTERDAM.

Gescher & Kemper
DEN HAAG - VLAMINGSTRAAT 22.
Tapijten - Meubelen

Heineken's
Glazenwasscherij
STOOM JALOEZIEËN- en
ROLLUIKENFABRIEK. :-

Fabriek v. Geschilderde
GORDIJNEN
in meer dan 500 dessins. □ □ □

„Klenus” Stofzuig-
machine.

:-: HOF- EN RIJKSLEVERANCIERS. :-:
□ 'S-GRAVENHAGE. □
:-: KETTINGSTRAAT No. 6. :-:
TELEFOON 2478.

meen dan ook niet veel moeite geven om hetgeen geleerd wordt te begrijpen.

De onderwijzer tracht deze ongunstige omstandigheden somtijds wel te bestrijden met de hulp van rotan of van lineaal of van straffen, als het in den hoek staan, waardoor men op het schaamtegevoel der kinderen werkt, maar met de toepassing van die strafmiddelen bereikt men het gewenschte doel zelden. Men neemt gewoonlijk het verschijnsel waar, dat de leerlingen óf angstig worden, wanneer zij voor het bord geroepen, óf dat zij, bij al te strenge toepassing, weigeren de school te bezoeken.

Volgens schrijver is juist die vrees der kinderen de oorzaak, dat het onderricht in de klas dikwijls zoo weinig vruchttragend is. Int. kinderen leeren z. i. nu eenmaal niet gaarne uit zich zelve, en men moet hen dus, wanneer hetgeen geleerd is niet dadelijk verwerkt wordt, niet te zwaar aanrekenen.

Beter acht hij het wanneer van de zijde van den onderwijzer het onderricht op zulk een wijze wordt gegeven, dat de leerlingen er door worden geboeil.

De Christelijk Hollandsche school te Djocjacarta. — Ter hoofdplaats Djocjacarta bestaat één hospitaal, waar kosteloze geneeskundige hulp wordt verstrekt aan minvermogens van elken landaard en van elke godsdienstige gezindheid. Dit draagt den naam van Roemah sakit Toeloeng en de kosteloze geneeskundige hulp gaat vergezeld van voorlichtingen ten aanzien van de heersche Christelijke beginselen.

Het is dus een ziekenhuis op Christelijken grondslag met het doel de Christelijke beginselen onder de patiënten te verspreiden.

Het drukke bezoek, dat aan de instelling ten deel valt, doet menigen aannemen, dat de patiënten zich niet afkeerig betoonen van deze wijze van optreden.

Behalve op het terrein van de menslievendheid beweegt het bestuur van het Zendinggenootschap zich ook op het gebied van onderwijs, zegt de Redactie van de Boedi Oetomo van 16 Dec. 1911 no. 12, waarbij zij de mededeeling voegt, dat het bestuur van gemeld genootschap een Holl.-Chr. school voor Javanen heeft opgericht, in verband met de omstandigheid, dat zoovele Javaansche kinderen tengevolge van verschillende verzoeken, niet op de Nederlandsche scholen kunnen worden geplaatst.

Aan deze Inlandsche school zijn drie Christel. Nederlandsche onderwijzers werkzaam. Het onderwijsplan is ingericht op den voet van de Hollandsche Gouvernementscholen eerste klas, terwijl bovendien Christelijk godsdienstonderwijs wordt gegeven.

De eerste toeloop naar deze school, zoowel van kinderen van Javaanschen als van Chineeschen landaard, is al dadelijk zoo groot geweest, dat men ook daar de toelating van velen heeft moeten weigeren. Thans ligt het in de bedoeling van het Zending-

genootschap een school uitsluitend voor Javanen te openen, waar de gelegenheid gegeven zal worden zich te bekwamen voor het zoogenaamd klein-ambtenaarsexamen. Die cursus zal zes jaren duren en daaraan een cursus van drie jaren worden toegevoegd voor hen, die de voorbereidende studies willen volgen ten einde toegelaten te worden tot de Hoogere Burgerschool, de Koningin Wilhelminaschool, de Stovia, de Rechtsschool, enz. In het geheel zijn dus met laatstgenoemde opleiding dus negen jaren gemoed.

Het godsdienstonderwijs komt natuurlijk altijd op het leerplan voor, terwijl men, ter voorkoming dat de Javaansche jeugd haar Maleisch-Javaansche taal verleert, haar in staat stelt gedurende de avonduren zich in het lezen en schrijven van die beide talen te bekwamen.

Een en ander is, zooals reeds eerder gezegd, een natuurlijk gevolg van de niet-toelating van zoovele Javaansche kinderen op de Nederlandsche scholen, waardoor tal van Javaansche en Chineesche ouders werden teleurgesteld.

Hierbij zij echter opgemerkt, dat aan een onbeperkte toelating bezwaren zouden verbonden zijn geweest, welke niet gemakkelijk te ondervangen waren. Niet alleen toch, dat de Javaansche leerlingen, ten opzichte van de kennis der Nederlandsche taal, bij de Nederlandsche kinderen ten achteren bleven, zoodat deze daarvan groote schade ondervonden, maar ook werd de taak der onderwijzers er zeer door bezwaard.

De Christelijke school wil thans trachten die moeilijkheden te ondervangen.

Onwaarschijnlijk is het niet, dat ook de toeloop naar deze school aanzienlijk zal zijn.

Het daar te geven Christelijk godsdienstig onderwijs zal die toeloop zeer zeker niet tegen houden, wanneer de ouders der kinderen maar overtuigd zijn dat op nun kroost geen dwang wordt uitgeoefend, en zij niet verplicht worden tot den Christelijken godsdienst over te gaan.

Aldus meent de redactie van de Boedi Oetomo, die volle vertrouwen heeft in het beleidvol optreden ten deze van het Zendinggenootschap, dat h. i. wel zal weten, dat opgedrongen godsdienstige gevoelens in strijd zijn met den wil Gods.

Het schoolgeld zal van f 4 tot f 6 en meer per maand en per leerling bedragen. Dit bedrag is vrij hoog, maar schijnt zoo te moeten zijn om de aan te vragen subsidie niet te hoog te doen stijgen.

WAT DE CHINEES VERTELT.

Ratoe Kokbo, de Keizerin-Weduwe van China. — Aan de hand van een dagboek, dat is bijgehouden door een voornaam Chineesch landsdienaar van de Mandjoepartij, deelt de Pantjaran Warta van 27 December 1911 no. 291 het een en ander mede

bloemen, waar bij drommen de donkere bijen in zwermen.

Anders dan elders op Java, is het volk hier dof gekleed: indigo-blauw en kastanje-bruin dempen de schaarsche helderheid van witachtig siss, dat het jonge volk wel graag als batik draagt. Zelis de roode slendangs van de vrouwen uit de heuvelstreek blinken niet in den zonneschijn: donker zijn ze als liep er wijnmoer langs. Ook in de gezichten en de bewegingen is zoo iets stils, bezonkens; gedempt. Is het de invloed van den Kraton? Gaat van dien in zijn binnenste woning verscholen Sultan, dien het kleine volk niet dan een enkele maal in vele jaren uit de verte ziet, gaat van hem, en het ceremonieel, dat hem omgeeft, van dien ouden Javaanschen adat, die de lichamen neerdrukt in hurking en de hoofden in diepe buiging neigt, de gebaren bindt, de stemmen sust tot fluisteren, dat doovende en dempende uit? Die geringermaking van het natuurlijk-krachtige, ter verhooging van het conventioneel schoone? Geruischloos beweegt een menigte van duizenden.

De enkele figuren, die los raken uit den stuwenden stroom, verschijnen in het vrij om spelende zonnelicht met een bevallige beweging en houding, sierlijk gaande. Daar is een vrouw met een wijduitlopende mand vol groente uit het gebergte op den rug vastgesjord in den slendang, dien zij onder de armen door op haar borst heeft samengewrongen. Een meisje, dat haar vlakke rijstwan, hoog opgestapeld met roodglanzend ooft, op de heup torsch, den arm er om heen gebogen, komt met lichtwiegelende passen haar tegemoet, glimlacht, blijft staan. En de twee vrouwen houden zich zoo rank en recht als droegen zij, inplaats van een last, een sieraad. Een houtskool-verkooper sukkeldraaft voorbij tusschen twee bengelende zwarte vrachten. Hij heeft niets aan het lijf dan een gore rafelrandige broek, die hem niet eens tot de knieën reikt, en op het hoofd een

J. P. KOSTER

-0- ANTIEKE EN MODERNE WOONINRICHTING -0-
BEHANGERIJ - STOFFEERDERIJ - MEUBELMAKERIJ

V. D. SPIEGELSTRAAT 2 - DEN HAAG.

NOORDEINDE 79
Hemdenmaker

Albert Oethoff

Indische Uitrustingen.
Reclame Hutkoffers (gepantserd)
35 x 50 x 100 f 10.40
BADHANDDOEKEN extra voordeelg.

RESTAURANT 1e ÉTAGE.
Plat du Jour f 0.50 - à la carte - Dinners f 0.90, f 1.40, f 2.— 's Avonds na 8 uur Plat du Soir f 0.75.

AUG. KNAPPSTEIN, Vlamingstr. 15-17
DEN HAAG. Telef. Interc. 2479.

PARTERRE:
Melksalon, Lunchroom - Koude en warme spijzen.

BUITENGEWONE voordeelige aanbieding van echte Perzische en Turksche Karpetsen, Kleedjes en Broderies in het speciaal **PERZISCH IMPORTHUIS** Noordeinde 138 - DEN HAAG
tegenover de Oranjestraat
- Vraagt vrijblijvend zichtzending -

JAC. BLADERGROEN
PRINSESTRAAT 3 - DEN HAAG.
KANTOORBOEKHANDEL
Agentuur van J. C. König & Ehardt, Hannover.
Magazijn van **TEEKENBEHOEFTE**.
— VULPENHOUDERS. —

DE VRIES & Co. - PRINSESTRAAT 17
TELEFOON 3969,
behandelt alle passages en verzendingen naar plaatsen in Ned.-Indië, Afrika, Amerika, Australië en Azië, en sluit alle soorten Assurantiën (Zee-, Brand-, Inbraak-, Ongelukken-, enz.) tegen de billijkste prijzen en voordeelgste condities.

TECHNISCH INSTITUUT
ter opleiding voor de examens van Opzichter bij den Rijkswaterstaat en Burg. Bouwkunde, met Internaat voor jongelieden, uit Oost- of West-Indië.
's-GRAVENHAGE - Raamstraat 27.
Directeur: Architect J. M. L. LOTZ, Leeraar M. O.
Voor informatiën zich te vervoegen bij de Vereen. „OOST EN WEST” te 's-Gravenhage.

Au Corset Français.
DEN HAAG PRINSESTRAAT 98 Telefoon 5546.
LEIDEN VISCHMARKT 7 Telefoon 11.
= CORSETTEN OP MAAT. =
W. J. M. FREDERIKS Corsetière.

Hotel-Pension INSULINDE.
Pension- en Hotel-verblijf,
Bankplein 2, Tel. Int. 1486,
DEN HAAG - (HOLLAND).

FEUILLETON.

De passar van Djokja

DOOR
AUGUSTA DE WIT.

Voor het aanlichten van den dag al is het begonnen.

Daar kwamen, zwart in grauw, als bewegende heuvels door den nacht, de langzaam schokkende buffelkarren aan. De schijn van de onderaan schommelende lantaren begloorde flauw de gelijkmatig stappende beenen en den wittigen buik der breede, grauwe beesten. Uit het zwarte binnenst van den overhuifden wagen kwam, eentonig en hoog als krekeltgelijp, het neurende deuntje van den karveerder, gelijk in de maat met het geknerp van de krakende wielen, met den stap van het gestadig tredende buffelspan. Lichter geluiden, smallere gedaanten kwamen langs die schokkende, krakende heuvels aangeleden: een lange reeks van als wajang-figuren bevenmatig-hooge, breed-uitgedijde, bochelge, boekige schimmen, langs wie gedempt praten heen ging en weer, onkenbare gedrochten; tot in de kleurloze klaarte van even voor het opgaan van de zon zij belicht stonden als draagsters van hoog-opgestapeld aardewerk, grasverkoopers tusschen hun schommelende schelven, gebukte houthakkers met hun last op den rug, bamboe-kappers, die stammen van twintig voet lang, in zwiepende bundels al sukkeldravend dragen, venters van vruchten en zoetigheid, met twee volle kasten, bengelend aan het buigende draagjuk. En toen de zon over de daken scheen, en gele wegen vielen tusschen het bruin van de lange rijen der passar-loodsen, vol al van in groepen bijeengehurkte verkoopers, begon het te wemelen daar rond om heen van toeloopend volk.

Nu is de passar als een groot bont veld met

omtrent deze zooveel besproken vrouw, die zulk een grooten invloed op den gang van zaken in China heeft uitgeoefend. Daaraan is het navolgende ontleend:

Het eerste deel van het geschrift maakt van haar persoon melding als Ratoe Kokbo Je Honola, ook bekend onder den naam van Tsi-Hi.

Volgens de meening van velen zou zij een slaavin zijn geweest van den toenmaligen keizer van China, die haar huwde en haar daarna den titel van Ratoe schonk.

Dit is echter volgens schrijver ten deele onjuist. Zij was een dochter van den toenmaligen gouverneur van Ankuï, die zelf aan de Keizerlijke familie was verwant. In het jaar 1850, tijdens het optreden van Keizer Hsiöen-Feng, was Tse-Hi eene jonge vrouw in den harem des keizers, die zeer in diens gunst stond en sedert geheel buiten haar familieverband was geplaatst. Slechts éénmaal was het haar gegeven haar moeder te zien.

Zij behoorde toenmaals reeds tot de voor eene vrouw goed onderlegde personen, die beschikte over zekere intellectuele vermogens en daaraan bijzondere eigenschappen als een energieke krachtigen wil paarde. Haar hart was evenwel als van steen.

Bij den Keizer had zij één zoon en sedert dien tijd was zij één der krachtigste figuren in 't Keizerlijk paleis. Op 22 jarigen leeftijd had zij reeds het roer van het schip van Staat in handen en gaf toen al dadelijk Hijk van een groot wantrouwen in de bedoelingen van de vreemdelingen, dat er niet minder op werd, toen de Keizer, tengevolge van de verwickelingen, waarin de Europeesche troepenmacht optrad, gedwongen werd naar Jekol te vluchten.

De Keizer overleed daar ter plaatse, waarna het stoffelijk overschot door 130 lieden langs een weg ter lengte van 150 Mijl naar Peking werd gedragen.

Ratoe Kokbo zou toen worden bijgestaan door drie Keizerlijke prinses, die als regenten van het rijk zouden optreden en die voor de belangen van den jeugdigen Keizer zouden waken, doch in de werkelijkheid deden die regenten alsof de Keizerin-Weduwe niet bestond, en kenden zij aan hare persoonlijkheid, omdat zij niet bij het sterven van den Keizer was tegenwoordig geweest, geen waarde toe.

De Regenten dachten op deze wijze den invloed der Keizerin-Weduwe te neutraliseeren, doch zij hebben zich daarin vergist. Wel is waar was Ratoe Kokbo niet bij het sterven des Keizers tegenwoordig geweest, maar zij had zich in het bezit van het Keizerlijk ambtszegel weten te stellen, zonder welks bezit geen enkele bestuursmaatregel als „wettig“ wordt beschouwd. Zij meende, op grond van dat feit, tot de uitoefening van het bestuur gerechtigd te zijn en liet bij haar optreden duidelijk aan de drie prinses merken, dat de gemaakte regeling haar allesbehalve aanstond.

Hierbij kwam de voor de Keizerin-Weduwe gun-

hoed, zoo groot als een zonnenscherm, zooals het bergvolk er vlecht van een krans ineengestoken djatti-bladers, al maar om en om gelegd. Op den tocht van den Merapi of den Soembing af naar de stad, uren achtereen de steile hellingen af, heeft het bamboejuuk zijn schouders aan witachtige blaren en bloederige striemen gekneusd. En arm, hongerig, moede, gewond, zwaartorschend, is hij toch schoon om te zien met zijn welgemaakte gestalte, zijn als een dans zoo rhytmische gang, stille, waardige uitdrukking van het fijn-besnedene gezicht in de schaduw van dien donker over hem heen slaanden hoed. Er zijn veel van die fijn-besneden gezichten in de menigte, zuiver omlijnd langs kaak en kin, als het gewone Javaansche type niet is. Veel ook, die in plaats van door een aard-achtig bruine tint verdonkerd, door dien doffen goudglans overgloed zijn, dien de Javaan vergelijkt met het geel van de rijpe langsap-vrucht, en bewondert als kenmerk van adellijk bloed. De onmiskénbare teekenen van aanzienlijke afkomst spreken te sterker door de tegenstelling met de gore, in rafelige flarden hangende plunje, met de litteekens van zwaren arbeid en armoe aan lijf en leden. Door den dunnen schijn van gratie en welgemaaktheid heen, breekt overal de armoede te voorschijn van een volk, dat van zijn grond en zijn krachten de grootste helft moet opbrengen aan den vorst, onbepékt bezitter van alle dingen in zijn rijk.

Onder een donkeren hemel zou die armoe afzieteljk zijn. Zij wordt bijna schoon onder de schittering van de Indische zon. De overvloeiende rijkdom van aarde, water, lucht, die het gewas zoo krachtig maakt en zoo bont en stout het gedierte, omspeelt zelfs deze menschen, die zoo luttel deel er aan hebben, met een glimp van welbehagen en vrooljkheid. Zij lachen. Hun oogen staan helder. Zij maken een feest van den zwaren markt-gang.

Al maar meer, al maar meer menschen komen door de grijze schaduw van de tamarindelaan, over-

stige omstandigheid, dat de prinses niet bij 't volk waren geacht, zoodat, toen zij vernam, dat door de Regenten een complot was gesmeed met het doel haar uit den weg te ruimen, zij hare maatregelen van verweer nam.

De drie Regenten zich sterk gevoelende door de regeling des overleden Keizers, wisten niet wat er in het gemoed der Keizerin-Weduwe omging en waren niet weinig ontsteld, toen zij in den Grooten Raad met opgeheven hoofde, op zekeren dag verscheen en daar kennis gaf van het tegen de twee Keizerlijke-Weduwen gesmeed complot met het doel beiden het leven te doen benemen.

Zij betoogde in die Raadszitting tevens, dat de laatste beschikking des overleden Keizers niet wettig was, omdat daaraan het Keizerlijk ambtszegel ontbrak. De Keizerin-Weduwe liet daarop de drie prinses in hechtenis stellen en las, namens den jeugdigen Keizer, het bevel voor, dat de drie Regenten zouden worden vervloekt, terwijl het slot luidde, dat het zekere consideratie voor de betrokken personen in aanmerking nemende, aan Tsai Juan en Tuan-Huan vergund wérd zichzelf het leven te benemen, doch dat aan Si Shim het hoofd zou worden afgekapd en daarbij de noodige vervloekingen voorgesproken.

Eerst na de executie trad Je Honola als werkelijk Regentes van het rijk op en heet zij zich 15 jaren lang als zoodanig staande gehouden en doen eerbiedigen.

Op zeer jeugdigen leeftijd huwde zij den jeugdigen Keizer uit aan een meisje met name A-Lie Tie, wier goede eigenschappen werden geroemd, maar vreezende dat deze, te eeniger tijd, ingeval van de geboorte van een zoon, haar plaats als Keizerin-Weduwe zou innemen, bracht zij haar zoon op tal van plaatsen waar hij niet thuishoorde, en tengevolge waarvan de jeugdige Keizer aan een niet bij name genoemde ziekte overleed. Onder den invloed van de Keizerin-Weduwe moest toen een nieuwe Keizer worden gevonden en viel haar keuze op den zoon van prins Chun, destijds nog een kind, dat zij uit zijn wieg haalde en naar het paleis bracht.

Deze persoonlijkheid is bekend als Keizer Kuahsu.

Kort daarna stierf ook A-Lie-Tie en weidra nog een der weduwen van den vorigen Keizer, naar men zegt, tengevolge van een twist met de Keizerin-Weduwe over het feit, dat zij bij de grafgeboden voor haar overleden echtgenoot meer eerbied bewees aan dezen dan aan haar.

Geleidelijk nam de macht der Keizerin-Weduwe toe. Op 60-jarigen leeftijd moest een groot feest ter harer eere plaats hebben en haar als herinnering aan dien dag een palets worden geschonken dat één miljoen heeft gekost. Ook het geld, dat bestemd was voor de uitbreiding der Chineesche marine, werd daarvoor benut, totdat in het jaar 1894 China

speeld van schuinsche stralen en wemelig afglijdende zonnevlekken, op den bontlokkenden passaar aan. Al maar meer gloed en kleuren gaan in die bonthed open.

Een groep Britsch-Indiërs spreidt op een stal balen zijde open, kers-rood, schitterend groen, turkosis-blauw. Fluweel met goud geborduurd ligt er naast, sluiers met pailletten oversprankeld. Een batikster hangt de mooiste stukken uit haar gladgevoowen stapels breed uit: wasgele kains, met een teekening van donkerbruin, als prachtig geplekte schildpad. Verderop brandt fel te midden van donkerte, een vuurroode schittering. Daar ligt, de geheele diepte der lange loods in, Spaansche peper opgehoopt, gladde hard-glimmende scharlaken peulen, heel kleine, fijn als zandkorrels, heel groote, als een hand haast zoo lang, maar alle één van kleur, vonken en vlammetjes rood, door geen schaduwoelte te blusschen. Bleek wordt daartegen de glans uit de groente-kramen, waar, teergeint, allerlei sappig frisch gewas uit de bergstreek ligt. Er is iets zonderlings in het contrast van die zachte kleurtjes, noordelijk in hun koelheid, met het krachtige bruin en zwart van de gezichten, die er over buigen, van de handen, die woelen tusschen lichtgele sla en andijvie, roomblanke bossen asperge, zilverige uien. Een geheele kraam is lichtblauw: daar liggen de eenden-eieren te koop, waar de Chineezes om komen. Dicht daarbij zijn de vruchten-kramen: daar liggen oranje, goudgeel, vlamminggroen, hoopen sinaasappels, purperig zwart mangistan, er tusschen, wasachtig witte meloenen, papaja's, die van groen tot fel geel opkleuren, paarse aubergines, en, in alle schakeeringen van porcelein-wit tot karmozijn, een oogst van djamboe.

(Wordt vervolgd).

H. ZUMPOLLE VEENESTRAAT 29
Telefoon No. 4105

Specialiteit in **KOFFERS, LEDERWAREN, REISARTIKELEN.**

SPECIALE AANBIEDING:

Gepantserde Hutkoffer, met 1 bak, lang 100, breed 50, hoog 36 cM. f 9.75
Dezelfde Koffer, met 1 bak, hoog 40 cM. (voor de nieuwe schepen) . 10.75
Gepantserde Mailkoffer, met 1 bak (voor het bagageruim) lang 100,
breed 50, hoog 50 cM. 11.50
Gepantserde Boekenkoffer, 50 en 50 cM. 6.25

ZENDINGEN NAAR INDIË ELKE WEEK.

C. FORTMANN,
SPUISTRAAT 10, DEN HAAG.

GROOTSTE KEUZE

in **TAFELSERVIEZEN, GLASWERK, LEPELS, VORKEN,**
:- MESSEN, LUXE en HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN. :-

Verzendingen onder garantie van gawe overkomst.

1ste Rotterdamse
Maatschappij van verzekering op het leven
Oudehavenkade Nr.1. Plan C, Rotterdam.
Directie: P. R. MEES, J. BRUNSTING.
Levensverzekering
in elken vorm.
Hoofdvertegenwoordiging voor Ned. Oost-Indië
te **SOERABAIA.**

Exploitatie-Maatschappij

PARKEN „GROOT-HAESEBROEK” en „OUD-WASSENAAR”.

Kantoren { **WILLEM DE ZWIJGERLAAN 3, Den Haag, Telefoon SCHEV. 621.**
„KLEIN-HAESEBROEK”, Wassenaar, „ HAAG 419.

Wie het geheele jaar door genieten wil van prachtige natuur en heerlijke lucht,

Wie lage belasting wil betalen en toch van het stadsleven wil genieten,

Wie rust verlangt na zijn werk

Die bouwt op „OUD-WASSENAAR” of „GROOT-HAESEBROEK”.

Grond tegen lage prijzen, zuivere zandbodem en drinkwater, electriciteit voor kracht en licht aanwezig.

Uitmundend ingericht HOTEL „KASTEEL OUD-WASSENAAR”.

Gedurende de zomermaanden thee- en diner-concert. Uitstekende keuken, wijnen van bekende huizen.

Geregelde **AUTO-DIENST** op Den Haag, gemakkelijke verbinding met Rotterdam.

Inlichtingen te Kantoren der Maatschappij of bij de Architecten der Mpij. **Z. HOEK** en **J. TH. WOUTERS** Waldeck-Pyramontkade 133, Den Haag, Telef. Haag 2608.

M. SENTEUR,

Magazijn van **SALON-, EET- en SLAAPKAMER-MEUBELN, TAPIJTEN, Enz. Enz.**

MEUBELMAKERIJ, BEHANGERIJ en STOFFEERDERIJ.

Complete Meubeleering :- Verhuizingen.

TOCHTLATTEN met plaatsing **30 Cent per Meter.**

Weimarstraat 172 - DEN HAAG.

Grand Hotel Café-Restaurant „VICTORIA”,
SPUISTRAAT 16, DEN HAAG - TEL. 3768.

GUNSTIG GELEGEN IN HET MIDDEN DER STAD.
LIFT - ELECTRICISCH LICHT - CENTRALE VERWARMING.
80 KAMERS EN SALONS.

PLATS DU JOUR 50 Ct. - DINERS VAN f1.50 EN HOGER.

Meest bezochte Café en Restaurant van Den Haag.

J. DEN HARTOG,
gedurende 15 jaar Gérant van Rest. RICHE.

Piet Heinstraat 123,
bij de Zoutmanstraat.
Telef. 5262 HAAG.

A. Op't Landt.

Steeds nieuwste garneringen.
Groote keuze Shawls, Jabots, Handschoenen, Enz.

onvoorbereid voor den oorlog met Japan kwam te staan.

Persoonlijk gaf de Keizerin-Weduwe uit eigen middelen toen wel drie miljoen in de oorlogskas, maar deze was ledig en daartoe had zij veel bijgedragen.

Destijds heeft men den slechten gang van zaken aan wijzen Li-Hung-Chang toegeschreven, maar de Keizerin-Weduwe heeft ten deze in werkelijkheid veel op haar geweten.

Het leven in het Keizerlijk paleis was voor zeer velen hoogst onaangenaam. De opperste der Eunuuchen oefende het meeste gezag uit. De jeugdige Keizer stond onder de leiding van Kang-Yu-Wei een persoon afkomstig van Canton, die over hoog intellect beschikte en ware aan deze de vrije hand gelaten, dan zou van de vele troebelen in China, gedurende de laatste jaren, waarschijnlijk nimmer sprake zijn geweest. Wel heeft Kong-Yu-Wei getracht de Keizerin-Weduwe zooveel mogelijk buiten de Staatszaken te houden en daarvoor ook wel voorzieningen genomen, maar zijne maatregelen faalden en hebben er slechts toe geleid, dat de jeugdige Keizer door de Keizerin-Weduwe met hulp van Yuan-Shi-Kai werd verwijderd en tot zijn dood afgezonderd is gehouden.

Het geschrift besluit met de opmerking, hoe merkwaardig het is, dat de vreemde diplomaten te Peking zich door de Keizerin-Weduwe laten beïnvloeden, terwijl het bekend is, welk een haat zij dezen zelfden vreemdelingen altijd heeft toegedragen.

Van Vreemde Koloniën.

BRITSCHE KOLONIËN.

Toen de proclamata, door den koning-keizer, van Delhi uit, verkondigd, bekend werd, kon Lord Curzon zich maar met moeite weerhouden in 't destijds vereenigde House of Lords, zijn afkeuring uit te spreken, over de nieuwe koers, welke daarin voor Br.-Indië werd aangegeven en de daarmede verband houdende verplaatsing van de hoofdstad Calcutta naar Delhi. Intusschen oordeelde het Heerenhuis het toen tot plicht van wijs en vormelijk beleid, geen kritiek daarop uit te oefenen, zoolang koning George in Indië zou zijn. Ternauwernood is Z. M. in het moederland terug, of Lord Curzon heeft zijn ongeduld kunnen bevredigen. Woensdag 21 Februari deed de oud-onderkoning van Indië een heftigen aanval op de Delhi-proclamatie. Hij voorziet er slechts gevaren en ongewenschte gevolgen van. Het overbrengen van de hoofdstad is even onverstandig als de bestuursverandering slecht gezien en gedacht is. In een overzicht, dat het Huis bijna twee uren bezig hield, kon hij geen sprank vinden van redelijkheid in de staatkunde van Z.M.'s raadgevers, noch van hoopvolle verwachting in haar gevolgen.

De Times, deze speech besprekende, merkt op, dat aan de beschouwingen meer waarde te hechten zou zijn, als ze niet gegeven waren door Lord Curzon zelf, van wiens politiek de nu getroffen maatregelen de sterkste verloochening vormen, welke men van de staatkunde van een oud-onderkoning kan bedenken. Hij is zoo verblind in het door hem zelf gehuldigde stelsel, dat hij het goede niet ziet van de koersverandering, die zich aanpast bij en de leiding neemt van de bewegingen in Jong-Indië. De Times ontkent niet, dat er bezwaren te overwinnen zijn, dat op constitutioneele en andere gronden kritiek te leveren is, maar groote gebeurtenissen moeten zich soms van bestaande opvattingen los durven maken. Dit was hier voor Indië noodig geworden en zulks niet in te zien is, volgens de T., de tekortkoming van Lord Curzon.

Volgens het laatste rapport van de Govern. Horticultural Gardens te Lucknow, beantwoordt de in die tuinen genomen proef, om goed tuinpersoneel te krijgen, niet aan de verwachting. Het leven is er gezond, de betaling goed en tóch blijft het aantal liefhebbers onder het beschikbaar gestelde plaatsen. Als oorzaak hiervan kan gelden, dat de pest in Br.-Indië vele krachten aan den landbouw ontnomen heeft, waardoor kweekelingen van den tuincursus door hooge loonen verlost werden landbouwers in nood te gaan helpen. Is dit inderdaad de reden, dan kan de toekomst verbetering brengen, hetgeen te hopen is, aangezien op tuinbouw gebied veel te verwachten schijnt. Volgens The Times of India (Mail Ed. 10 Febr.) heeft de invoer van exotische planten, Hollandsche tulpen, e. a. nieuwe vooruitzichten geopend. Dit kwam bijzonder uit bij den grootschen aanleg voor de darbar te Delhi, waar een vertooning van bloemen was, vooral in het koningskamp, om een Engelsch tuinier jaloersch te maken. Wanneer lente-, zomer-

en herfstbloemen tegelijk kunnen groeien, zooals dit in het koningskamp het geval was met narcissen, rozen en chrysantemen, moet dit vak groote aantrekkingskracht hebben. Maar toch voelt de Indiër, evenals de Engelschman, meer voor zijn planten, dan voor zijn bloementuin, en is het daarom de vraag of de poging op den duur wel zal geven wat men er van hoopt.

Bij de opening van het parlement van Nieuw Zeeland, te Wellington, gaf de gouverneur der kroonkolonie kijk op een stout radikaal programma. Het bevat een progressieve landbelasting; het brengen van de ijzernijverheid, en misschien ook van de olievelden, onder het Staatsbedrijf; kosteloos onderwijs tot aan de universiteit; het ouderdomspensioen voor weduwen gebracht van 65 op 55 jaar, voor andere vrouwen op 60 jaar; verlaagd spoorwegtarief voor kinderen; verminderde lasten op tabak en andere artikelen van veelvuldig gebruik bij kleine pachters en arbeiders.

In Canada blijft groote vraag om werkkrachten bestaan. Mr. Th. Howel, algemeen immigratie-agent van de Canad. noorder spoorweg is te Londen aangekomen om te trachten den volgenden toeloop naar Canada te leiden: 500 landarbeiders voor Saskatchewan, 200 voor Ontario, 300 voor de Zeeprovinciën, allen uitgezochte krachten. Verder 500 vrouwen voor de werkhuisen in Toronto en 1500 vrouwen voor dienstboden in Ontario en Saskatchewan. Dan nog 25.000 man voor vrije vestiging in de wester-districten. Zij zullen helpen de streek bevolken en bewerken waar de spoor doorloopt.

TRIPOLI.

Welke schommelingen er in de publieke opinie in Italië geweest mogen zijn als weerkaatsing van de tegenvallers die Tripoli bracht, er is nu groote overeenstemming en geestdrift geweest bij de behandeling van de inlijvingswet in de Kamer. Slechts flauw was hier even bedenking; zelfs onder hen die tegenstemden waren er, die eerst de betekenis van hun stem zooveel mogelijk verzacht en verzoet hadden.

't Is wel wat zonderling dat een Koninklijk besluit van 5 November 1911 de inlijving kon uitspreken, terwijl een beslissing van de Kamer eerst 23 Februari 1912 kon komen, maar dit boude initiatief is goedgekeurd en toegejuicht, met 423 tegen 9 stemmen. Wat hier alleen bij opvalt is, dat bij de opening 472 leden — het grootste aantal dat er ooit bijeen is geweest — aanwezig waren, zoodat 40 stemmen zich onttrokken schijnen te hebben.

De Senaat gaf zijn goedkeuring daarna ook, en met algemeene stemmen.

De Italiaansche pers is echter geenszins onverdeeld in haar beoordeeling van de houding der regering.

Met 1 Maart wordt een geregelde spoorw.-scheepvaartverbinding van Italië met Tripoli in werking gesteld. De afstand tusschen de Italiaansche en Tripolitaansche hoofdstad zal kunnen worden afgelegd in ongeveer 45 uren.

MAROKKO.

Er schijnt eenig schot te komen in de besprekingen tusschen de heeren Garcia Prieto, Geoffray en de Bunsen, al is het einde zeker nog niet nabij. Omtrent de toewijzing van bepaalde landschappen is van Spaansche zijde meer inschikkelijkheid betoond. De Spaansche minister van Buitenlandsche Zaken heeft in een tegenvoorstel de volgende punten aangevoerd: 1o. Beslissing over geschillen door internat. arbitrage. 2o. Arbitrage voor alle zaken op de overeenkomst betrekking hebbende. 3o. Gelijkmaking van de douane-tarieven. 4o. Spanje verbindt zich nooit, zelfs niet tijdelijk, afstand te doen van de rechten, die het op een aan te wijzen zone zal krijgen. 5o. Herziening van de overeenkomst van Madrid betreffende de bescherming der inboorlingen.

Kleine verschillen bestaan over andere punten van minder belang, maar dan blijft ook nog de oneenigheid over eenige belangrijke zaken bestaan, waarvan de voornaamsten zijn: de benoeming van het khalifaat, en de regeling en administratie van den spoorweg, die deels over het Fransche, deels over het Spaansche gebied zal loopen, en waarvan Spanje een grooter deel van de opbrengst wil hebben dan Frankrijk het kan toekennen.

De aanvulling van de Spaansche troepenmacht blijft de politiek en het publiek veel zorgen berokkenen. De klasse der lichte van 1909, die in Maari huiswaarts moet keeren, is ongeveer 8000

NIET DUURDER, WEL BETER DAN ANDER BROOD

ONVERPAKT BROOD IS
ONHYGIENISCH
ONSMAKELIJK
ONZINDELIJK

SUMMUM LUXE-BAKKERIJ
TEL. 1035
PRINSEGR. 126
126A

Voor gemeubileerde Woningen

wende men zich tot de Firma

N. V. H. CORSMIT BROSSOIS & Co.

Korte Voorhout 12^A - Tel. 811 & 6423

die altijd Woningen beschikbaar heeft

:- om direct te betrekken. :-

Meer dan 100 tevredenheidsattesten ter inzage

KOSTKINDEREN.

Bij onderget., oud-hoofdonderw. (gep. O.-I. Ambten.) te ARNHEM, bestaat gelegenheid tot plaatsing van een paar schoolgaande kinderen.

De schoone omstreken, de gezonde ligging en de vele onderwijsinrichtingen doen vele Indische families zich hier vestigen.

Toezicht op de studie verzekerd.

S. J. H. VAN MERKOM,
DULLERTSTRAAT 1 - ARNHEM.

KUNST-ATELIER

van GOUDEN en ZILVEREN WERKEN
in diverse stijlen.

REPARATIE- en GRAVEERINRICHTING.

CHR. J. P. DE RUITER, CORN. SPEELMANSTRAAT 31
en WILHELMINASTRAAT 69.
's-GRAVENHAGE.

F. L. VAN BOMMEL

VLAMINGSTRAAT 8-10 - Telef. 5501.

Bal- en Avond-
Handschoenen.

Shawls en Kappen.

ZEER GROOTE KEUZE.

F. C. DE BRUYN

MAGAZIJN VAN
KOLONIALEWAREN EN COMESTIBLES

Levert uitsluitend eerste kwaliteit tot billijke prijzen.

Bij betaling per week of à contant 2% korting.

" " maand 1% " "

INGREDIËNTEN VOOR DE RIJSTAFEL.

DANCKERTSTRAAT 43. TELEFOON 3361.

ERNEST CASSUTO,

TANDARTS,

FREDERIK HENDRIKLAAN 45,

houdt voortaan spreekuur van 1 tot 3½ uur.

KINDEREN bij voorkeur Zaterdags.

Telefoon 122 Schev.

man sterk. Het legerbestuur had er eerst over gedacht haar te vervangen door jonge soldaten van de lichte 1912, maar de hertegen geuite bedenkingen hebben den minister van Oorlog dit plan toen opgeven; de naar Afrika te zenden militairen moeten ten volle goed geoefend zijn. Nu zullen de lichten van 1910 en 1911 moeten loten ter aanwijzing van de noodige 8000 strijders.

Om de gemoederen te bedaren, wordt herinnerd aan het ontwerp van wet van generaal Luque, tot instelling van een vrijwilligers-korps voor Afrika, zoodat zij die deze maand een der 8000 nummers trekken niet voor langen tijd zullen behoeven te vertrekken. Aldus wordt gezegd. Maar alvorens het ontwerp tot wet zal zijn, en alvorens dan het korps tot oprukken gereed kan wezen, verloopt overal, en speciaal nog in Spanje, veel tijd.

Hebben wij vroeger melding ervan gemaakt hoe alle beschuldigen in het z.g.n. Oedsja-schandaal vrij kwamen, op één na, den kapitein der douane, Pandori, die terecht zou staan wegens een tekort in kas van 10.000 fr., thans heeft het gerechtshof te Aix en Provence hem ook vrij gesproken, zoodat voor alle Europeanen nu de zaak eindelijk is afgedaan.

Een buitenkansje van 300.000 P. St. wist Japan, volgens een officiële verklaring van generaal Ishimoto, minister van Oorlog, te slaan uit de omwenteling in China. Het verkocht voor die som, aan de Republikeinen, wapens, die, buiten gebruik gesteld, in de arsenalen opgelegd waren. Zij waren zeer goed, maar voor Japan verouderd.

Als de Republiek niet gezegevierd had, zou over dezen handel dan ook een bekentenis zijn afgelegd?

PERZIË.

Een Russ.-Britsche nota biadt aan de Perzische Regering 2½ miljoen gulden aan tegen 7%, en op voorwaarde, dat Perzië lo. zich voegen zal naar de door die beide landen aangegeven regeeringsbeginselen; 2o. de Fidais en andere ongeregelde troepen zal afdanken, zoodra de ex-Sjah en zijn broeder Salar ed Dowleh het land verlaten zullen hebben; 3o. zich verbindt slechts een klein maar goed gevormd leger te organiseren; 4o. met den ex-Sjah een overeenkomst zal treffen volgens de grondslagen, door de twee mogendheden aangegeven.

Rusland en Groot-Brittannië zullen bovendien toezicht houden op de wijze waarop het geld besteed zal worden.

Duur geld! niet afgedwongen, maar opgedrongen met de revolver op de borst!

Perzië heeft het aanbod dan ook aanvaard; wat kon het anders doen?

Oost- en West-Indisch Literatuur-overzicht.

Rapporten der Oudheidkundige Commissie.

Bij Albrecht en Co. te Batavia zijn verschenen de door het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen uitgegeven rapporten van de commissie in Ned.-Indië voor oudheidkundig onderzoek op Java en Madoera over 1909.

Behalve de vier driemaandelijksche rapporten, onderteekend door den heer Knebel, vindt men in het werk als bijlage een Inventarisatie der Hindoe-oudheden in de vlakten van Prambanan en Sorogedog, een beschrijving van de Hindoe-oudheden in de Regentschappen Sléman, Adikarto en Koelon Progo, beiden door J. Knebel, en een verslag betreffende eenige kleine herstellingen aan en de verdere blootlegging van den hoofdtempel van Tjandi Séwoe door T. van Erp.

Aan den bundel zijn een aantal fotogravures toegevoegd betreffende Prabanen en Tjandi Séwoe.

Het opzichtersgebrek in de bergcultures.

Fragmenten uit een rede van den heer H. A. J. Tobias, gehouden te Djember den 26en Nov. 1910.

Waren vroeger de opzichters meestal menschen, die met elkaar wedijverden om toch het goedkoopst te werken, was er vroeger een soort edele naïveteit om elkaar de loef af te steken, het is thans onder de meesten een te constateeren feit, hoe voor het grootst mogelijke salaris het minst mogelijk werk te presteeren. In het kort, het is momenteel een uitzondering, indien men een nette kerel als opzichter aantreft, die niet alleen netjes, doch ook goed en betrouwbaar is. Waaraan dit is toe te schrijven? Toch voorzeker niet aan de betaling, die laat tegenwoordig weinig te wenschen over.

Zeer waarschijnlijk kan een ieder zelf het antwoord geven, dat wel liggen zal in de Jan Saliegeest, welke tegenwoordig onder de Hollandsche jongelui heerscht. Het is momenteel dadelijk de vraag: „wat geeft het baantje, en wat moet er voor gepresteerd worden”, alsof het in Holland vetsoppen is, alsof in Holland de baantjes opgeschept zitten.

In dienzelfden vriendelijken trant doorgaand schrijft de heer T. nog: Hierdoor komen wij langzamerhand op de eigen import van jongelui uit Holland, wat tegenwoordig wederom vrij veel plaats vindt, doch waarvan een groot deel niet voldoet, waarvan de baas na korten tijd zichzelf afvraagt, zijn wij vroeger ook zulke lammelingen geweest? om zichzelf het antwoord daarop schuldig te blijven.

Deze en andere hoogst vleeiende uitdrukkingen aan het adres van de tegenwoordige Nederlandsche jongelingschap, werden blijkbaar niet door alle aanwezigen van het gehoor des heeren Tobias onderschreven.

De heer C. H. de Blij zeide o.a. in verband met het opzichtersgebrek: „Naar mijn meening (doet zich dat gebrek voor) alléén omdat ze hoegenaamd geen vooruitzichten, geen vastigheid voor de toekomst hebben en ook omdat ze tot heden veel te slecht worden gesalarieerd. Wordt de positie van de employé zoolwel door betere bezoldiging, als door meer vastigheid in de toekomst verbeterd, dan zullen er zonder twijfel spoedig meer jongelui in de bergcultures gaan.”

Het bovenstaande is ontleend aan de Notulen der vergadering van de afdeling Bergcultures der Vereniging ter bevordering van Landbouw en Nijverheid, vormende afl. II van den 4en jaargang der Publicaties van het Nederlandsch-Indisch Landbouw-Syndicaat, verschenen te Soerabaja, 22 Jan. 1912.

Over de positie van den officier-civiel-gezaghebber, fungeerend controleur.

In de jongste aflevering van het Ind. Mil. Tijdschrift, geeft „C. G. Ze.” eene uiteenzetting der positie van den officier-civielgezaghebber, fd. controleur, opdat het officierscorps, met name de jongere leden daarvan, eens ingelicht wordt, wat tijdelijke overgang bij het B.B. beteekent.

„Het lijkt zoo mooi: zelfstandigheid, nuttige werking, grooter traktement, maar wat blijft bij nader beschouwing daarvan over? Allereerst van dat hooger tractement, helaas, krijgt het klinkend argument meer en meer invloed bij het officierscorps. De fd. controleur begint als regel met 300 gld. 's maands, wat al spoedig bij gebleken geschiktheid verhoogd wordt tot f 350, waarmee de maarschalksstaf bereikt is. Na zes jaren dienst wordt, in tegenstelling met de actieve officieren en controleurs, geen verhooging toegekend..... Wat blijft er over van de f 110, die de officier fd. controleur meer ontvangt? Allereerst heeft hij geen recht op vrije geneeskundige behandeling en medicijnen. Dat is een genot, dat door den actief dienenden officier in het algemeen veel te laag geschat wordt. Voor gehuwden komen daar nog bij bevallingen, die minstens f 1000 kosten, ziekte van kinderen e. d. Een controleurswoning is, wat grootte en inrichting betreft, gelijk te stellen met een kapiteinswoning; op behoorlijke inrichting wordt vrij streng gelet, dat zijn onkosten, die een le luitenant in vrij wat geringer mate heeft.”

Zoo gaat „C. G. Ze.” voort met te betoogen dat 't officiers-civielgezagheberschap niet te verkiezen is boven het officierschap. Hij eindigt: „De fd. controleur brengt bij terugkomst in het leger, behalve voor civielgezaghebber, de geschiktheid mede voor tal van administratieve en politieke betrekkingen, maar heeft voor den troependienst persé aan geschiktheid verloren, terwijl hij er financieel geen zijde bij gesponnen heeft, integendeel, want zijn promotiekansen en daarmee die op een dragelijk pensioen, zijn verminderd.”

Het Nr. van het Indisch Militair Tijdschrift, waaraan het bovenstaande is ontleend, bevat nog de volgende bijdragen:

Forthonden, door J. B. van der Poll (vervolg). — Wenken voor het optreden tegen den Inlandschen vijand (vervolg). — Nogmaals het kalibervraagstuk der Bergartillerie, door A. J. Gooszen. — De officier van gezondheid bij een marcheerende colonne, door T. J. Jaski. — Antwoord aan den heer J. H. C. Vermeer, naar aanleiding van zijn artikel „Schietopleiding”, door J. P. Weegewijs. — Het Infanteriegevecht. — Ontbrandingsverschijnselen bij het vuren met scherp uit veldgeschut. — Mededeelingen betreffende het Indisch leger. — Van vreemde legers.

Verder deelt de redacteur, de heer H. J. D. de Fremery, mede, dat hij met dit Nummer de redactie neerlegt en deze is overgegaan in handen van den kapitein G. van Ginkel.

N.V. BERLITZ-SCHOOL Mij.

welbekend bij allen die met verloop in Nederland vertoeven.
Noordeinde alleen 42^B, boven Maison KRUL.

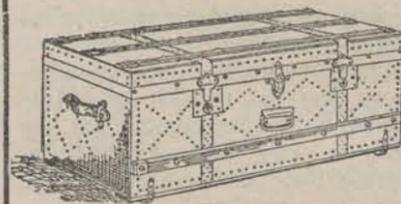
Telefoon 6318.

TALen: DUITSCH, ENGELSCH, FRANSCH,
ITALIAANSCH, SPAANSCH ENZ.

door ontwikkelde leeraren, uit de desbetreffende landen,
die eene zuivere uitspraak vrij van dialect bezitten.

Om teleurstellingen te voorkomen, lette men vooral op
het juiste adres Noordeinde 42b, boven maison Krul.

W. POPPINK, :-: :-: TELEFOON No. 4485.

Prins Hendrikstraat
141-143, Den Haag.
Geheel gepantserde Hutfok-
fers. Voor het bagageruim, 100
cM. lang, 50 cM. breed, 50 cM.
hoog, m. bak f 12.50. Voor de
hut 100 cM. lang, 50 cM. breed,
36 cM. hoog, m. bak f 11.50.
Voor de hutten der nieuwe
booten 100 cM. lang, 50 cM.
breed, 40 cM. hoog, m. bak f 12.-

RIPPEN

PIANOHANDEL

PIET HEINSTRAT 42

ELANDSTR. 17 TEL. 4683

VERHUREN

STEMMEN

J. VAN MOORSEL,
SCHOOLSTRAAT 27 - Telefoon 2014.

EERSTE HUIS in Stoffen,
Katoentjes en Flanellettes.

Specialiteit in Witte Goederen en Lingerie's.

HEEREN MODE- en HOEDEN-MAGAZIEN

HILLMER & Co.

NOORDEINDE 58. — DEN HAAG.

Telefoon 1667.

Engelsche Dassen f 1.75, per 3 stuks f 4.75.

A. SCHRÖDER & Co.

GROENMARKT 25/26 's-GRAVENHAGE

ONTVANGEN

NIEUWE DESSINS IN

= Zomerstoffen en =

Mousseline de Laine

VACANT

Mode-Salon L. ANGER

LADIES-TAILOR-MADE

MODELHOEDEN

BERLIJN
Pariser Platz 1

DEN HAAG
- Hooistraat 7 -

Een brochure over de cultuur van padi, enz.

Bij G. C. T. van Dorp & Co. te Semarang (Soerabaja—'s-Gravenhage) verscheen: De cultuur van padi, bewerking der sawahs en wat daarmede in verband staat, door W. Bervoets, tijdelijk ambtenaar demonstratievelden Demak en Grobogan.

De N. R. Ct. (Avondblad D van 20 Febr. j.l.) wijdt aan dit geschrift eene vrij uitvoerige bespreking, welke wij gedeeltelijk overnemen:

Degene die deze brochure ter hand neemt in de verwachting uitsluitend een deskundige verhandeling over de padicultuur e.a. te zullen lezen, zal bemerken, dat hij zich vergist heeft. Veel meer is dit geschrift één doorlopende afkeuring van de bemoeienis der overheid met het landbouwbedrijf der Inlandsche bevolking. De herhaalde malen geuite klacht, dat er zoo weinig of wel niets gepubliceerd wordt van de verkregen resultaten, heeft den heer Bervoets er toe doen besluiten zijn 5-jarige ondervinding in een brochure aan het publiek bekend te maken. Hij zegt al dadelijk, dat de inhoud van de brochure niet blijmoedig is, kan dat ook niet zijn, er bestaat geen aanleiding toe, „de toestanden voor de Inlandsche bevolking zijn te bitter”.

De schrijver heeft zich tijdens zijn vijfjarig verblijf in de afdelingen Demak en Grobogan der Residentie Semarang tot taak gesteld zooveel als maar mogelijk is door te dringen tot den tani; hij heeft niet den ambtenaar uitgehangen, maar er integendeel naar gestreefd, dat men van hem zou zeggen: hij denkt en handelt als een tani. Hij meent dus gegeven te hebben: „practische werkelijkheid.”

De uitlating, dat de schrijver niet behoort tot degenen, die den Inlander in alles onmondig willen verklaren, behalve op het gebied van belasting betalen, om dan in die onmondigheid een motief te zoeken hem, den Inlander, een massa goed betaalde Hollandsche ambtenaren, op zijn dak te schuiven, is wat al te heftig om veel indruk te kunnen maken. Als de schrijver over de veeartsen zegt: dat hoe harder de veestapel in quantiteit achteruitgaat, hoe sneller het aantal veeartsen e. a. toeneemt en: hoe nuttig die ambtenaren ook mogen zijn, hoe ver zij het ter verbetering van de qualiteit ook gebracht hebben in het doodschieten van vee, voor den ploeg kan men ze niet zetten en ze zijn dus voor den Inlandschen tani van weinig belang, dan is hij volgens den smaak van sommigen misschien wel grappig, maar zeker in hooge mate onbillijk. In een ernstige verhandeling over een ernstig onderwerp, behooren dergelijke grappen niet thuis.

De eigenlijke stelling van den schrijver is deze: De Inlander is door eeuwenlange ervaring een voortreffelijk landbouwer; als hij in strijd met deze eigenschap schijnt te handelen dan doet hij dit niet uit onwetendheid, niet uit luiheid, maar door den nood daartoe gedwongen. De Inlandsche en Europeesche bestuursambtenaren hebben geen verstand van de cultuur; al hun Gemaszregel komt dan ook ten nadeele van den landbouw.

In zijn overigens zeer lezenswaardige verhandeling over de cultuur van rijst en tweede gewassen stelt hij telkens en telkens de bestuursmaatregelen, ook inzake de irrigatie, op de kaak. De ambtelijke voorschriften stellen de leer boven de natuur en dit moet altijd tot teleurstelling leiden.

Teysmannia.

Inhoud der 12e afl. van jaargang 1911: Zoetwaterflora en vischteelt (vervolg), door dr. C. A. Baeker. — Een nieuwe poging tot verklaring van de serechziekte van het suikerriet, door dr. Th. Valetton Jr. — Over eenige tapmethoden bij Hevea, door W. M. Helten. — Korte berichten, uitgaande van het Dep. van Landbouw, Nijverheid en Handel: Vergelijkende proeven met het planten van droog en nat gekweekte bibi van rijst in Madjalengka en Cheribon 1908—1911, door W. de Wijs. — Beschikbare planten en zaden.

Aardrijkskundige geschriften over Indië.

We vestigen de aandacht op de nieuwe uitgaven van een tweetal uitstekende aardrijkskundige werken over Indië, n.l.:

Nederland buiten Europa. Aardrijkskundige schets der bezittingen en koloniën, door Henri Zondervan, leeraar aan de R. H. B. School te Groningen. 3e herziene druk. Geïllustreerd. (Groningen, J. B. Wolters.); en

Nederlandsch-Indië. Aardrijkskundig leesboek, door J. L. Hooftman en K. G. Houwen, hoofden van scholen te 's-Gravenhage. Geïllustreerd door W. K. de Bruin. Vierde herziene druk. (Groningen, J. B. Wolters), 3 deeltjes.

In het deeltje van laatstgenoemd geschrift, dat handelt over Java en de Buitenbezittingen, trof ons op bl. 148 toevallig een uitdrukking, waarvan 't lijkt dat de schrijvers beter doen die in een volgenden druk

weg te laten, althans te verzachten. Van de Chinezen op Java sprekende zeggen zij n.l.: „Ze worden wel eens met bloedzuigers vergeleken en niet ten onrechte.”

De Indische Mercur.

No. 8 bevat de volgende bijdragen: Cococultuur op de Philippijnen, door W. (met afb.). — Handleiding voor tropische witsuikerfabricatie, door W. H. Th. Harloff en H. Schmidt (besproken door H. C. Prinsen Geerlig). — Die Tabakindustrie auf dem II. Internationale Kälte-Kongresse, Wien 1910, door P. Hondius Jz. — Over verschil in vruchtbaarheid van sommige deelen van den Ned.-Indische Archipel, door G. J. de Vogel. — Over bereiding van Ficusrubber, door G. J. de Vogel. — Heeren diensten ter Westkust van Sumatra. — Tabakcultuur onder afdekking op de model-plantage in Connecticut. — Economisch overzicht van Suriname over 1911. — Kultuurberichten (Bacovenkultuur in Suriname. — Cacaoproductie van Suriname. Enz.). — Kleine mededeelingen. — Financiële berichten, zoomede de overige wewekelijksche rubrieken.

Berichten van den Sint-Claverbond.

Het eerste Nr. van jaargang 1912 der „Berichten” bevat de volgende (sommige zeer fraai geïll.) opstellen.

Brief van Pr. L. Jennissen over missieposten op Sumatra. — Een dienstreis naar Pelantoengan, de verblijfplaats der melaatschen, door Pr. G. Schmedding. — Oost-Indische martelaren in Japan, door D. N. — Praatjes over Moentilan, door Jac. Mulders. — Brief uit de Minahassa, door Albert J. M. J. — Mère Emérance. In memoriam, door Pr. Jonckbloet. — Een bedelbrief van Pr. Bijsterveld.

We veroorloven ons het slot van Pastoor H. Bijsterveld's bedelbrief over te nemen:

„Nog dit: Ergens in een dorp (in de Minahassa) heb ik een kerkje met atap, d. w. z. droge nipa-bladeren gedekt, waar de geloovigen ter H. Mis worden geroepen door het blazen op een zeeschelp. Van alle kanten door andersdenkenden bestookt om afvallig te worden van hun heiligen godsdienst, gekleineerd en uitgelachen om hun armoede, blijven ze niettemin standvastig in hun geloof. Ik zou ze zoo graag een zinken dak bezorgen, omdat de atap telkens stuk waait, en tegelijk hun hart verblijden met een klokje van f 50.

Wie van de lezers zou mij dat kapitaalje willen leenen tegen hooge rente? Onze Lieve Heer zal het geld voor U bewaren en den interest er van op uw credit schrijven in den Hemel.

Weekblad voor Indië.

Met betrekking op Indië bevat No. 40 van het Weekblad de volgende bijdragen: J. P. Coen en de Chronyk van Hoorn (vervolg), door Gabriël. — De baby-tentoonstelling te Semarang (met afb.). — Inwijding van de groote rijstfabriek te Tjiblagong van het land Tjomas (met afb.), door C. J. de Kruyff. — Indische penkrassen (vervolg).

* * *

Ten slotte wordt gewezen op de navolgende publicatiën:

Een drankverbod voor Nederlandsch-Indië. Voordracht van den heer A. H. J. G. Walbeem. (Verslag Indisch Genootschap van 16 Januari 1912.)

De Gouvernemen ten in de Indische bestuursreorganisatie. Voordracht van den heer E. Moresco. (Berichten en Mededeelingen der Vereeniging van Ambtenaren bij het Binnenlandsch Bestuur in Ned.-Indië. No. 17).

Prof. Ch. A. van Ophuysen: Kitab logat Melajoe. Woordenlijst voor de spelling der Maleische taal met latijnsch karakter. Vierde druk. (Batavia, G. Kolff & Co.)

A manual of rubber planting companies: Comprising particulars of the leading companies engaged in the cultivation of rubber in the Straits Settlements, Ceylon, Borneo, Java, Sumatra, Southern India, etc. (London, February 1912.)

INGEZONDEN.

Naar aanleiding van het eerste stuk in het vorig Koloniaal Weekblad het volgende:

Laat Oudgast zich toch niet ergeren aan eene boutade van een geestig willende zijn en zuren, realistischen schrijver, die niet op de hoogte is van zijn tijd. Laat Oudgast toch overtuigd zijn, dat het beschaafde Nederland, dat thans ook ons Indië met uitmuntende reisgelegenheden — veel betere dan Britsch-Indië — begint te bezoeken, beter oordeelt. EEN NEDERLANDER.

VERKOOPHUIS

GROOT HERTOGINNELAAN 103 DEN HAAG

Tramhalte lijn 3 :: VALERIUSSTRAAT.

Eenig adres voor hen die zich goed en voordeelig van nieuwe of TWEEDEHANDS-MEUBELN willen voorzien.

DAGELIJKS (ook des Zondags) GEOPEND van 10—4 uur.

Er biedt zich aan een **gedipl. Chauffeur-Mecanicien**, 31 jaar, gehuwd, z. k., voorzien van goede getuigschriften. Ook genegen mede naar Indië te gaan. Inlichtingen omtrent persoon te verkrijgen bij Mevr. Dr. COHEN TER VEART, Parkstr. 10, Den Haag en Dr. ROMBOUTS, Corn. Jolstraat 83, Scheveningen. — Brieven aan H. J. A. WANDERS, Fahrenheitstraat 209, Den Haag.

HOTEL VAN ZEBEN - Café Restaurant,
Wagenstraat 44 TEL. 411. DEN HAAG.

LOGIES met ONTBIJT vanaf f 1.50, PLAT DU JOUR van 12-2 uur à f 0.50, DINERS vanaf f 0.80 en hooger van 4½-7½ uur. Restaurant à la Carte gedurende den geheelen dag.

Aanbevelend, v. ZEBEN.

TOKO BETAWIE.

(ALBRECHT & ELFFERICH).

KONINGIN EMMAKADE 55 -:- Tel. 2610.

Oppericht 1880.

Uitsluitend te kwaliteit INDISCHE INGREDIËNTEN.

::: Vraagt steeds ONZE smakelijke Samballans. :::

S. J. ROTTEVEEL,

Galileïstraat 58. — Telefoon 3197.

Koloniale waren, Comestibles.

A. J. VELLEKOOP,

— ENGLISH TAILOR. —

Uitrustingen voor Oost- en West-Indië.

REGENTESSELAAN 74,

— 's-GRAVENHAGE. —

83 TOKO ROKO.

Edisonstraat, hoek Copernicusplein -:- DEN HAAG.

AANBEVOLEN MERKEN:
MORAS 3 Cts.
DELIPROEF 3 Cts.
FANCY 4 Cts.
BEETHOVEN 4 Cts.
Prof. 't HOFF 5 Cts.
DORATHEA 5 Cts.
EN VERDERE RUIME KEUZE.

Mij beleeft voor een bezoek aanbevolen houdend van H.H. Rookers.
P.S. Verzending naar binnen- en buitenland. B. B. FELIX.

Vestigt U in NIJMEGEN!

Voor inlichtingen wende men zich aan het SECRETARIAAT van

NIJMEGEN VOORUIT!

M. CROMMELIN, Voorzitter.
ALOYS B. JANSEN, Secretaris.

**Leeszaal HEULSTRAAT 17.
DEN HAAG.**

Opgave van dagbladen en tijdschriften, ter lezing liggend in de leeszaal van het Hoofdbestuur van „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag, welke dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, geopend is van 's morgens 9 uur tot 6 uur 's namiddags:

De Planter, Onze West, Sumatrapost, Sumatrabode, Javabode, Bataviaasch Nieuwsblad, De Padanger, De Sumatra Courant, De Surinamer Courant, Soerabajasch Handelsblad, Nieuwe Soer. Crt., Deli Courant, Preangerbode, Javasche Courant, De Locomotief, Het Witte Kruis blad, De Nieuwe Vorstenlanden, De Hofstad 20 diverse Maleische bladen en tijdschriften.

Verscheidene periodieken, waaronder:
Hou en trou, Vrede door recht, De stem van Indië, Tijdschrift voor economische geographie, Indologenblad, De Banier, Neerlandia, De Boodschapper, Revue économique, Indische Gids, Weekblad voor den handeldrijvenden en industriëlen middenstand, Exportblad, Cultura, Deutsche Kolonial Zeitung, Ned. Zendingsbode, Maandbericht van het Nederl. Zending-Genootschap, Indisch Genootschap, Weekblad voor Indië met Dames Weekblad, Insulinde, Deutsche (Wochenzeitung für Niederland und Belgien, La Gazette de Hollande, Ned. Staatscour.
En tal van andere brochures, jaarverslagen, enz.

Vervolg opgave van bladen en tijdschriften welke nieuw ter lezing zijn gelegd in de Leeszaal, Laan v. Meerdervoort 187, Den Haag, die dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, geopend is van 10 uur vóór- tot 6 uur namiddags.

Het Bat. Nieuwsblad t/m 31 Januari 1912.
De Locomotief t/m 30 idem;
Het Soer. Handelsblad t/m 30 idem;
De Sumatrapost t/m 31 idem;
De Sumatrabode t/m 1 Februari;
Tjahaja Sumatra t/m 1 idem;
De Indische Mercur no. 9;
Weekblad voor Indië no. 41;
De Banier no. 4.
Handelsberichten v/h Min. v. Landbouw;
Kort Verslag Vergadering Tweede Kamer S.-G.;
Moederland en Koloniën no. 1. Een reis in Zuid-Celebes, door J. E. Jasper.

MEDEDEELINGEN.

Van het Dag. Bestuur der Vereeniging:

Voor hen, die in het onderwerp belangstellen, ligt de brochure

„De Reorganisatie van het bestuur in Nederlandsch-Oost-Indië”

op de leestafel, Heulstraat 17, Den Haag, ter raadpleging.

Van de Afdeling Amsterdam:

A. Bovengenoemde afd. hield hare jaarlijksche algemeene vergadering op Woensdag 21 Februari, onder voorzitterschap van Mr. H. Smeenge.

Uit het door den secretaris, den heer C. de Vries, uitgebracht jaarverslag over 1911 bleek, dat gehouden zijn 3 voordrachten, waarvan 1 met lichtbeelden, terwijl de leden voor rekening van de kas der afdeling, toegang hadden tot 4 voordrachten van den heer Jasper. Aan het Kon. Ned. Aardkundig Genootschap, die de laatstgenoemde voordrachten heeft georganiseerd, werd daarvoor hulde gebracht. Die voordrachten bevorderen ook het doel der vereeniging: de verspreiding van kennis aangaande Indië en opwekking van belangstelling in de kolonie.

Het ledental bleef ongeveer stationair: 161.

Daarna bracht de penningmeester, de heer Praasterink, het financieel verslag over 1911 uit, waaruit bleek, dat het saldo op ultimo 1911 bedroeg f 333.03, hetgeen iets meer is dan op ult. 1910.

De rekening en verantwoording werd, na te zijn nagezien door de heeren Baelde, Van Lier en Polak goedgekeurd.

De aftredende bestuursleden, Den Hamer, Kolan dus en De Vries, werden herkozen; de verkiezing van een bestuurslid ter aanvulling van een tusschentijdsche vacature zal plaats vinden in een volgende vergadering.

Tot candidaten voor een plaats in het Hoofdbestuur der vereeniging (vacature-Mr. Smeenge, die zich door drukke werkzaamheden niet meer beschikbaar kan stellen) werden aangewezen de heeren Van der Heide en Mr. Sikman.

Tot afgevaardigde naar de aanstaande algemeene vergadering der vereeniging werden benoemd de

heeren Praasterink en Van Lier, terwijl tot nieuwe plaatsvervangers werden aangewezen de heeren Baelde en Polak.

Bij de rondvraag werden door verschillende leden opmerkingen gemaakt in het belang van de vereeniging.

B. VOORDRACHT met vele lichtbeelden over:

Ons leven in Nederl.-Indië en de vestiging van ons Bestuur in de Buitenbezittingen,

door den heer H. A. Kooij, Majoor b/d Gener. Staf v/h Ned.-Ind. Leger, op Vrijdag 8 Maart a.s., 's avonds te acht ure, in een der zalen van het American-Hotel (ingang Marnixstr.) Amsterdam.

Voor introductie van niet-leden wende men zich tot een der bestuursleden, die zich aan den ingang der zaal zullen bevinden.

Namens het Bestuur,
C. DE VRIES, Secr.

Van de Afdeling Leiden:

Verslag van het in de Afdeling verhandelde gedurende 1 Januari 1911 tot 1 Januari 1912.

Kon het vorige verslag getuigen van een bloei onzer Afdeling aangenaam is het ons te kunnen mededeelen, dat ook het afgelopen jaar voor haar niet zonder succes was.

Vooreerst valt te wijzen op de — evenals in de jaren 1907 en 1910 het geval was — door onze Afdeling in samenwerking met de Leidsche Kunstvereeniging georganiseerde tentoonstelling. Ditmaal betrof zij voorwerpen van Javaansche Kunstnijverheid, welke, behalve door de N. V. „Boeatan” welke ook ter verkoop was uitgesteld, door verschillende andere personen welwillend voor dat doel afgestaan waren. Voorts mocht zij zich tijdens haar duur (vanaf 29 Januari tot en met 12 Februari 1911) door veel belangstelling kenmerken, en niet het minst was dat het geval op den avond van 10 Februari, toen de heer Fischer, conservator aan Rijks Ethnographisch Museum, op uitnodiging van de Studentenafdeeling onzer vereeniging, op onderhoudende wijze veel van het tentoongestelde verklaarde en de aandacht vestigde op bijzonderheden, welke men anders wellicht niet zou hebben opgemerkt.

Behalve het financiële voordeel, dat zij voor „Boeatan” had, daar een niet gering aantal harer voorwerpen verkocht konden worden, had de expositie nog het gevolg, dat enkele bezoekers zich als nieuw lid onzer Afdeling aanmelden.

In de samenstelling van ons Bestuur kwam verandering vermits, tengevolge van de oprichting der bovenbedoelde Studentenafdeeling, het tot de studenten behorende lid van ons Bestuur, de heer Bouman, moest aftreden, in wiens plaats het lid de heer Dumont werd gekozen.

Voorts mag niet onvermeld blijven het feit, dat de heer Heeres, die gedurende verscheidene jaren onze Afdeling met veel toewijding in het Hoofdbestuur had vertegenwoordigd, zich wegens drukke ambtsbezigheden verplicht zich voor een herkiezing te moeten bedanken; in diens plaats werd benoemd het lid de heer Scheuer.

Ook werd door een tijdelijk hier te lande vertovende familie uit Indië de hulp van den Secretaris ingeroepen om te trachten voor hare beide dochtertjes te dezer stede een goede huisvesting te zoeken welke poging met den besten uitslag mocht worden bekroond.

Het ledental bleef ongeveer stationair; wel is waar verloren wij enkelen door bedanken en verhuizen, doch anderen traden als zoodanig toe.

Insteede van uit 48 leden, zooals op 1 Jan. 1911, bestond onze Afdeling op 1 Jan. 1912 uit 51 leden.

De financiële toestand is niet ongunstig; een vrij belangrijk bedrag kon op nieuwe rekening worden aangebracht.

Leiden, 24 Febr. 1912.
ED. RIJKE, Secr.

Geldelijke verantwoording over het jaar 1911.

Debet.	
Saldo vorig jaar	f 134.00
Rente 1910	„ 3.88
Geinde contr. 1911 over 52 leden	„ 106.50
Van Penningmeester Kunstvereen. aandeel in kosten Jav. tentoonstelling	„ 12.95
Verhooging contr. Dr. Dool en Not. Hamel	„ 1.00
Van Secr. Rijke opr. verkocht boekje	„ 0.25
Rente 1911	„ 4.14
	f 262.72

KUNSTSTANDEN 1 Gld. per stuk met garantie. Geheele Gebitten 25 Gulden. Vullingen f1.00. Beslist pijnloos trekken per tand f1.00. Leden van Ziekenfondsen en Corporaties EXTRA KORTING.
Tandarts KIMMEL, Weimarstr. 149, bij Regentessepl. en Wagenstraat, hoek Spuistraat
DEN HAAG.
Spreekuren: Werkdagen 's morgens 10-'s avonds 9 uur. Zondags 10-4.

NEDERLANDSCH-INDISCH ADMINISTRATIE-KANTOOR EN HULPBANK.
's-Gravenhage — Kortenaerkade 10.
CREDIET- en BANKZAKEN.
LEVENS- en BRAND-VERZEKERINGEN.
ADMINISTRATIËN.

P. B. VAN MOORSEL & Co.
KERKPLEIN 11-12 — TORENSTRAAT 5-6
NAAST HET HOOFDPOSTKANTOOR — DEN HAAG
TELEFOON N°. 2898
GOEDKOOPST ADRES VOOR HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK INSTALLEREN VAN WONINGEN

LUXEBROOD-FABRIEK
PAUL C. KAISER
Hofleverancier.
HOLLANDSCH MELKBROOD.
FRANSCH WEENERBROOD.
DUITSCH MIKKBROOD.
ALLINSON'S TARWEBROOD.
MAUTBROOD in soorten.

Modemagazijn „BRUSSEL”,
Weimarstraat 61 :: DEN HAAG.
Speciale verkoop van
GEGARNEERDE DAMES, JONGE DAMES- en KINDERHOEDEN.
— CHAPPELLERIE en BONTWERKEN. —
AUG. W. J. BRÜNINGS.

Tandborstels - Badmutsen - Sponsen
Bandages en Gordels.
Wed. G. STREITWOLF,
TELEFOON 2413.
105, NOORDEINDE 105.

ONTWAKING
ALGEMEEN MAANDSCHRIFT VOOR LETTEREN, KUNST, SOCIOLOGIE EN WETENSCHAP.
ONDER REDACTIE VAN:
GEORGES EEKHOU, JACQUES MESNIL, LOD. BAECKELMANS, ARY DELEN, WILLEM GIJSSELS
- OSCAR SIX, GUSTAAF VERMEERSCH -
BESTURDER: SEGHER RABAUW.
Uitgave van: „t Kersouwken” te Antwerpen.
Administ. voor Holland: Overtoom 442, Amsterdam
Prijs per Jaargang van 12 afleveringen f 3.—
Losse afleveringen f 0.30.
PROSPECTUS en PROEFNUMMERS op aanvraag GRATIS.

Credit.

Penningm. 's-Hage contr. 52 leden à f0.75 f	39.00
Looper voor innen contributie	4.90
Aan knecht van Rossem du Chattel opzetten	
Vitrine	2.00
Verboog timmerwerk voor tentoonst.	0.40
Secr. Mr. Rijke gedane bet. kwit.	25.90
Idem	3.48
Vergadering lokaalhuur 28/2	3.00
Idem 24/6	2.00
Jaar-contr. Oud-Mil. te Putten	2.90
Bijdrage aflossing gebouw	10.00
Secr. Rijke gedane bet. volgens kwit.	10.00
den heer Harting bijdr. contr. O.-Kr.	10.00
den heer H. gek. boekjes en jaarb.	10.50
porto's	1.00
Saldo in kas voor volgend jaar	139.44
	f 262.72

Leiden, 1 Januari 1912.

P. E. SCHOTEL, Penningm.

Van de Afdeling Nijmegen:

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING op Dinsdag 5 Maart a.s. 's avonds acht uur in de conversatie-zaal van het Hotel Du Soleil.

Agenda:

1. Jaarverslag.
2. Rekening en verantwoording over het jaar 1911.
3. Verkiezing van bestuursleden (kleinste helft. Voor den heer Schoemaker moet, wegens bedanken voor de vereeniging, een nieuw bestuurslid worden gekozen).
4. Benoeming van een afgevaardigde ter jaarlijkse algemeene vergadering der vereeniging.
5. Benoeming eener commissie ter verifiëering der rekening van den Penningmeester over 1912.
6. Rondvraag. O.a. aanschaffing van werkjes over Indische onderwerpen.

Namens het Afd.-Bestuur,

D. G. J. BEIJENS, Secr.

Van de Afdeling Apeldoorn:

VOORDRACHT van den heer S. Bartstra, Predikant, op Donderdag 7 Maart a.s. ten acht ure, in de Bovenzaal van de Openb. Leeszaal, over:

Een Dominé's dienstreis in Nederl.-Indië.

Namens het Bestuur,

T. GERDES OOSTERBEEK, Secr.

Toegankelijk voor leden, hunne huisgenooten en introductees.

Naamlijst van nieuw toegetr. Leden.

	Contributie.
Dr. G. P. Utermölen	f 2.50
S. van Lier Ez.	2.00
Mevr. S. L. Baletijn geb. Mouwer	2.00
O. P. Besselink, Contr. B.B.	3.00
Mr. J. Ranneft Ind. Recht. Ambt. Allen te Amsterdam.	2.00
Mevr. E. Kerkhousen de Mouw.	2.00
Mevr. Wed. A. Metzelaar geb. Noorderdorp	2.00
W. Zwarz	2.00
H. J. W. Sannes te Apeldoorn.	2.00
F. K. Overduijn, Brussel	2.50
W. F. de Waal, Dieren	2.00
Ch. J. L. M. Welter, Adj. Insp. Agrarische Zaken, N.-Indië	2.50
Mej. W. C. Kroesen, Onderwijzeres N.-I.	5.00
W. J. Giel, Gep. Kol. Art. O.-I. L.	2.50
J. G. Jonckheere	2.50
Mevr. P. Prins, geb. Vink	2.00
C. A. Rijnders, 1e Luit. Inf. O.-I. L.	3.00
Mevr. Wed. Zonnewylle	2.50
E. C. Brusse, Kapt. Inf. O.-I. L.	2.00
Mr. P. H. Fromberg, Gep. Raadsh. H.R.N.I. te 's-Gravenhage.	5.00
Dr. T. Meihuizen, Groningen	2.50
Mr. Hopstra, Ass.-Ind. Recht. Ambt. Leiden	2.00
Mr. E. Wilmink, idem	2.50
Mr. H. C. Offerhaus, Recht. Ambt. N.-I. Nieuwolda.	2.00
E. J. Lammerink, Nijmegen	2.00
J. P. E. van Ameyde, 1e Luit. Inf. O.-I. L.	3.00
C. L. van der Kastele, gep. Kol. Gen. N.-I. te Utrecht.	3.00
W. D. H. Baron van Asbeck, Gouv. van Suriname, Paramaribo	2.50
A. Versluys Jr.,	2.50
Abonn. W. de Jongh Dz., 's-Hage	2.50

Officiële Berichten.

Uit de Javasche Courant van 26 en 30 Jan. 1912. Civiel Departement.

Verleend: elf maanden verlof aan den depôthouder der opiumregie W. Soeterik; een jaar aan den hoofdcommies W. G. Claasz, twee jaar aan 't lid in den R. v. J. te Semarang Mr. Ph. S. de Laat Kanter, een jaar aan den stationscommies A. J. G. Verlinden, den controleur C. H. Douwes Dekker en aan den commies A. J. M. Hoogvelt.

Ontslagen: op verzoek eervol de onderwijzeres Mej. A. Bijleveld; de inspecteur bij het boschwezen S. P. Ham; de commies K. P. Andreas en de kantoorchef J. A. Abell.

Ingetrokken: op verzoek de benoeming van J. F. H. Wilson tot notaris te Serang.

Benoemd: tot inspecteur van het lager onderwijs in de 2e inspectie F. J. Eysenburger; tot vendumeester te Jogjakarta E. B. Sauerbier; tot notarisvendumeester te Serang L. L. H. R. Scipio Blüme; te Tjilatjap A. W. de Val; tot adsp.-controleur H. Raat; tot hoofdverpleger bij het krankzinnigenwezen M. R. de Vries; tot ingenieur K. van der Laan, H. W. van der Voort en E. Fels; tot tijdel. opzichter L. A. van der Geugten; tot kantoorchef 2e kl. J. W. Hendriks Hzn. en C. J. Clarenbach; tot commies 1e kl. G. E. D. Heijligers en A. L. de la Frosse; tot depôthouder bij den dienst der opiumregie te Semarang Ch. Young; te Madioen D. H. Cramer Bornemann; te Makassar J. W. Meulemans; te Padang P. Freeth; te Koedoes W. Ch. H. Engel; te Bengkalis C. J. Dönges; te Pontianak A. W. F. Jutting; te Magelang J. Joannes; tot referendaris J. C. E. Mulock Houwer; H. K. A. Bakker en Ch. Struben; tot hoofdcommies A. Th. Smeets; tot eersten commies F. K. Winter; D. A. Regensburg en B. R. Razoux Schultz; tot archivaris K. A. Abderhalden; tot 3en commies A. E. Kaijadoo, M. P. Lalopea en J. C. Meijer.

Ontslagen: op verzoek eervol de regent van Batang Raden Adipati Ario Soerio Adi Ningrat.

Benoemd: tot onderwijzer te Buitenzorg C. J. Haagen; te Semarang tot onderwijzeres Mej. J. E. van Marion; te Padang Mevr. H. P. M. van Grondelle geb. Hage.

Verleend: twee jaar verlof aan den onderwijzer Th. J. A. Hilgers; een jaar aan den bewaarder van het kadaster H. E. van Dijk; het lid in den R. v. J. te Padang Mr. G. N. Bouma; den ambtenaar bij de in- en uitvoerrechten E. L. Meijer; elf maanden aan den adjunct D. M. Hol; den houtvester V. Roseljo; tien maanden aan de onderwijzeres Mej. H. G. van Embden.

Ontslagen: op verzoek eervol de administrateur W. A. Mens; de commies Mej. J. F. A. Kruyt; de administrateur W. A. J. Guldenaar; de klerk E. J. F. Mansveld; de commies J. W. Stevensz; de opzichter K. A. Trouerbach; de kantoorchef J. J. van Hemert; de machinist H. A. F. L. Reijgers.

Benoemd: tot controleur H. A. Lincklaen Westenberg; K. P. Harting, W. Heyman, P. W. Patte, Jhr. J. M. von Schmidt auf Altenstadt en L. D. de Roock; tot onderwijzer 1e kl. J. B. Ruzius; tot lid van den R. v. J. te Batavia Mr. H. Jelgerhuis Swildens; tot ingenieur W. van Wessem; tot algemeen ontvanger 3e kl. W. F. Ungerer; E. C. H. van der Hout; L. A. Lapré en J. C. C. W. Varenkamp; tot advocaat en procureur bij den R. v. J. te Semarang Mr. L. J. C. Kasteleijn; tot chef van het korps gewapende politie A. B. J. W. Posna.

Militair Departement.

Verleend: een jaar verlof aan den kapitein P. E. Spaan; elf maanden aan den kolonel bij den militair-geneesk. dienst Dr. S. Monnikendam; een jaar aan den off. v. gezondh. F. D. Otken en den kapitein-kwartiermeester W. Tergau.

Geplaatst: te Batavia de 1e luit.-kwartiermeester E. W. Schults.

Overgeplaatst: naar Semarang de kapitein-kwartiermeester H. C. E. Karsten; naar Tjimahi de id. H. F. Polack en de 1e luit.-kwartiermeester F. W. Haus; naar Batavia de idem A. de Wit en G. G. P. de Reuver.

Verleend: twee jaar verlof aan den 1en luitenant H. J. A. D. Verhoeven; een jaar aan den kapitein T. A. M. Willemse.

Ontslagen: op verzoek eervol wegens overgang in burgerlijken dienst de 1e luit. der infanterie A. A. J. Augustijn en de 1e luit.-magazijnmeester J. A. M. Lucas.

Benoemd: tot magazijnmeester 3e klasse P. F. van Tongeren.

Bevorderd: tot militair paardenarts 1e kl. Dr. J. A. van der Linde.

Benoemd: tot gezaghebber G. F. C. Kütke; tot 1en machinist J. F. Michel; tot 2en machinist M. J. Monterie, A. J. von Franquemont, J. C. A. Abels en H. W. van der Dussen.

Indisch Restaurant

□ Vereeniging OOST EN WEST. □
LAAN VAN MEERDERVOORT 187
□ TELEPHOON No. 2655. □

INDISCHE KOKKIE

□ PLAT DU JOUR f1.— □

DINERS van f1.50

UITZENDING van DINERS
- en allerlei SCHOTELS. -

Het Weekblad voor den Handeldrijvenden en Industrieelen Middenstand,

:- verschijnt in 4 verschillende éditie. :-

Welk vakblad heeft de meeste annonces en wordt derhalve het best gelezen?

Vraag proefnr. (maar vergeet niet uw bedrijf, opdat de voor U bestemde editie worde gezonden) en oordeel zelf.

Amstel 18, Amsterdam.

WISBRUN & LIFFMANN.

VEENESTRAAT 35-37. Tel. 2503. DEN HAAG.

Dames Modeartikelen.

Zijden stoffen, Fluweelen, Kantstoffen.
Alle soorten Garneeringen, enz.

Balartikelen.

N. LOEB, Noordeinde 109.
Kleding en Meubilering op termijnbetaling.

20 gulden, per maand 2 Gld.

40 " " " 4 "

60 " " " 5 "

BERLIJN.

HOTEL HOF VON HOLLAND,
LOUISENSTRASSE 38.

HET EERSTE EN EENIG HOLLANDSCH HOTEL IN BERLIJN.

Kamers met 1 Bed van Mark 2 af, met 2 Bedden van Mark 4 af.

5 min. van BAHNHOF FRIEDRICHSTRASSE.

3 " " UNTER DEN LINDEN.

Minzaam aanbevelend, J. v. VEELLEN.

HERMAN VOORHOEVE BLOEMIST

ZOUTMANSTRAAT 40c - DEN HAAG,

beveelt zich aan voor het aanleggen en onderhouden van Tuinen en Villa's. :- :-

Sluit zeer voordelige abonnementen tot onderhoud.

MAGAZIJN INSULINDE

62 SPUISTRAAT. - Telefoon 3687. - DEN HAAG.

Beslist goedkoopst en soliedst adres voor Dames, Heeren- en Kinder-Ondergoederen. — Onze prijzen zijn ver beneden elke concurrentie. :- :- :- :-

SPECIAL INGERICHT voor Indische Families.

Leverancier
van H.M. de
Koningin.

MAISON DE BONNETERIE.

Tijdelijk HULPGEBOUW tegenover
het Stadhuis DEN HAAG.

Grootst gesorteerde Magazijnen in
elegante Dames- en Kinderconfectie.

NAAML. VENN. ELECTRISCHE DRUKKERIJ „LUCTOR ET EMERGO” - DEN HAAG

Ultimo Maart verschijnt de TWEEDE, GOEDKOOPE DRUK van:

Door Duisternis tot Licht

GEILLUSTREERD

Gedachten over en voor het Javaansche volk

VAN WIJLEN

RADEN ADJENG KARTINI.

INGENAAD f 2.40.

GEBONDEN f 2.90.

DE EERSTE DRUK, DIE IN JUNI 1911 VERSCHEEN, WAS IN ENKELE MAANDEN UITVERKOCHT.

UITVOERIG PROSPECTUS WORDT OP AANVRAAG FRANCO TOEGEZONDEN.

Kartini

HOTEL-RESTAURANT SANTOSA.

Telefoon 1896. - 's-GRAVENHAGE.

Indisch Restaurant PIEPER BAARS

PRINS HENDRIKPLEIN 3a, 3b, 4.

Plat du Jours vanaf f 0.80.

Diners vanaf f 1.—.

Uitzending van alle gerechten
en Diners.

Aanbevelend:

L. HANNEMANN, Eigenaar.

VACANT

VACANT

Wie een NAAIMACHINE nodig heeft en
geene „SINGER” koopt,
benadeelt zichzelf.

Aan nevenstaand uithangbord zijn de winkels
te herkennen, waar INDERDAAD SINGER-
Machines verkocht worden.

SINGER-MAATSCHAPPIJ,

AMSTERDAM, KALVERSTRAAT 60-62.

Overal Depôts.

VAN SEVENTER & PALUDANUS
Vlamingstraat 21,
DEN HAAG - Teleph. 4214.

Eerste klasse en toch het
goedkoopst adres voor
Heerenkleding naar maat.
SPECIAAL ADRES voor Uitrustingen.

DUIJSTEEM TANTOT FRERES
BESTE ADRES
90 WAGENSTRAAT 90
DEN HAAG
TELEPH. 424 EN 4716

Voor Mech. ZONSCHEMEN,
ROLLUIKEN,
MARQUIZEN,
JALOUSIEËN,
Serredekkingen,
enz. enz.

is beslist het **Wagenstraat 90, DEN HAAG.**
BESTE ADRES
Op 13 Int. VAKTENTOONSTELLINGEN steeds met
goud bekroond Hoogste onderscheiding GRAND PRIX.
H.H. Architecten en Aannemers verzuimen niet aan dit
adres prijsopgave te vragen zijnde soliedst en goedkoopst.

Weekblad voor Indië,

onder Hoofdredactie van M. VAN GEUNS,
te SOERABAJA.

Prijs per 3 maanden f 2.50

Men kan zich abonneeren bij den agent voor Neder-
land: Uitgevers Maatschappij „Het Gemeenschappelijk
belang” NIEUWE MOLSTRAAT 20, DEN HAAG.

O. C. L. VOSVELD, Opticien, Hof-, Rijks- en Gemeenteverancier - KORTE POTEN 42. - Telefoon 3957 - 's-GRAVENHAGE.

GELIEVE S.V.P. OP NAAM EN WOONPLAATS TE LETTEN.

Specialiteit in Gouden Brillen en Pincenez, Barometers, Thermometers, Veld-, Theater- en Marinekijkers, Breukbanden, Buikbanden en verdere instrumenten. — Maatnemen en aanleggen v. Dames geschiedt door vrouwelijke behandeling.

Specialiteit in ANATOMISCHE MODELLEN.

VACANT

A. A. BOLT = CONFISEUR
PATISSIER

HOFLEVERANCIER.

BANKASTRAAT 4c, 4d, 4e, 4f - 's-GRAVENHAGE.

ECHTE INDISCHE SPEKKOEK.

Ook verkrijgbaar in „BOEATAN”, Heulstraat 19.

OPGAVE van Leden der Vereeniging „Oost en West”, die zich beschikbaar stellen voor het geven van privaattlessen in Ind. talen.

W. B. REGENHARDT, Weimarstraat 309, 's-Gravenhage,	Maleisch Javaansch Soendasch Atjesch.	} gediplomeerd.
A. H. J. G. WALBEEHM, Obrechtstraat 363, 's-Gravenhage,	Javaansch.	
D. A. P. KOK, Edisonstraat 58, 's-Hage,	Maleisch.	
W. F. H. EPKE, 2e Schuijststraat 43, 's-Hage,	Javaansch.	

LEDEN, die in deze opgave opgenomen wenschen te worden, kunnen zich opgeven aan den Secretaris der Vereeniging, Heulstraat 17, 's-Hage.

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

a. Jaarverslag der Vereen. 1910, geldelijke verantwoording van het Hoofdbestuur over de jaren 1909 en 1910, enz.

en
Opgave van de Eereleden, de samenstelling der verschillende besturen en commissies.

Prijs: 1 exemplaar f 0.20 en f 0.03 frankeerkosten.

b. Een Boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn, door J. H. en H. B.

Prijs: 1 exemplaar f 0.10, 50 ex. f 2.80;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 2.20 per 50 ex., plus 25 cent frankeerkosten.

c. Onze Oost II: iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER.

Prijs: 1 exemplaar 5 cent, 50 ex. f 2.—;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 1.55 per 50 ex., plus 25 cent voor frankeerkosten.

** Bij de Firma MARTINUS NIJHOF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn verkrijgbaar gesteld:

a. Onze West:

I. De Kolonie Suriname, door REMAN IRÛS;

II. De Kolonie Curaçao, door M. VICTOR ZWIJSEN, Oud-Rector van het Colegio „Santo Tomás” te Curaçao,

Prijs per exemplaar f 0.25 en f 0.03 frankeerkosten.

b. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen; Werkkring en Vooruitzichten.

No. I. De Bestuursambtenaren in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

No. II. De Geëmployeerde bij de Javasuikeer-Industrie.

Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

No. III. De Rechterlijke ambtenaar in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.15 per exemplaar en f 0.01 frankeerkosten.

No. IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.03 frankeerkosten.

No. V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië.

Prijs f 0.20 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

GROBBE = COMESTIBLES.

Bankastraat - Fr. Hendriklaan - Theresiastraat.

De 's-Gravenhaagsche Wasch- en Strijkinrichting **CHEMISCHE WASSCHERIJ**

A. G. DE KLEIN

Rembrandtstraat 318-332 - DEN HAAG

WASCHT, STRIJKT en BLEEKT ELECTRISCH.

Vraagt prijsopgave van Opmaak- en Niet-Opmaakwasschen. Speciale inrichting voor het opmaken van Indische Uitrustingen. 1e KLAS FIJNGOED STRIJKINRICHTING.

Vereeniging OOST en WEST
Afdeeling 's-GRAVENHAGE.

Aan het Bureau LAAN VAN MEERDERVOORT 187, zijn van 10-12 en van 2-4 uur inlichtingen te bekomen omtrent de volgende personen die werk zoeken.

Men kan die inlichtingen ook per brief vragen aan den Secretaris der Commissie voor hulp aan werkzoekenden, den heer G. C. A. DE WITT, Reinkenstraat No. 56.

Zes dames en één heer voor pianolessen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Engelsche taal.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche, Duitsche en Engelsche taal; hoofdacte middelbaar Engelsch en Lager Fransch en Duitsch.

Eene Dame voor schrijf-, copieer- of vertaalwerk uit het Fransch. Duitsch of Maleisch.

Een heer, oud-onderwijzer Kweekschool voor Inl. onderwijzers, voor het geven van lessen in de Maleische taal.

Eene jonge dame voor het geven van lessen in teekenen en schilderen.

Twee jonge dames voor Gouvernante naar Indië, waarvan eene H-acte heeft.

Een juffrouw, oud 26 j., P. G., wenscht als kinderjuffrouw naar Indië te gaan, was reeds 2 jaar te Batavia als zoodanig werkzaam.

Twee jonge dames voor vioollessen, ook aan eerstbeginnenden.

Beschikbaar voor de reis naar Indië eene zeebaboe en een inl. manlijke bediende.

Twee jonge dames voor kinderjuffrouw naar Indië.

Indische dienstboden kunnen zich aangeven in LAAN v. MEERDERVOORT 187 voor eene verandering van dienst, of een dienst bij een naar Indië terugkeerende familie; hetzij schriftelijk of mondeling; Voor eene voorloopige opname tot het tijdstip van weder in dienst treden bestaat geen gelegenheid.

Leden van O. en W., geen direct belanghebbenden, worden verzocht zo nodig hunne hulp hierin te willen verlenen.

Een geg. korporaal konstabel K. N. M. voor huishouder, bureaunknecht, geldinkasseeren, enz.

Eene Dame voor zanglessen.

Twee heeren voor het geven van lessen in Maleisch en Javaansch, waarvan één ook in Indisch Staatsrecht.

Twee Dames voor het geven van lessen aan spraakgebrekkigen.

Drie geg. O.-I. militairen voor oppasser of magazijnknecht.

Eene dame voor hygiënische ademgymnastiek.

Eene Dame voor administratieve werkzaamheden.

Twee bekwamelinnennaaiers, waarvan een uit naaien gaat van 9-5 uur.

Eene jonge dame (diploma muziek, piano en zang), wenscht met eene familie naar Indië voor les geven aan kinderen en behulpzaam in het huishouden.

Eene jonge dame, bekend met moderne talen, voor machineschrijven en stenographie.

Eene jonge dame om tegen vergoeding passagekosten gedurende de reis naar Indië toezicht op kinderen te houden.

INSCHRIJVINGSBILJET.

De Ondergeteekende wenscht Lid te worden van de Vereen. „OOST EN WEST” en zijne contributie te bepalen op

Handtekening:

Woonplaats:

Inzenden aan het Hoofdbureau van „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag.